

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 12 / CE / 9.12.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CE\12CE\

Fitxer 12CE1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número 406

Comissió d'Esports

Sessió 12, dimarts 9 de desembre de 2025

Presidència de l'I. Sr. Lluís Mijoler Martínez

Sessió 12 de la CE

La sessió de la Comissió d'Esports (CE) s'obre a ****. Presideix Lluís Mijoler Martínez, acompanyat del vicepresident, Manuel Reyes López, i de la secretària, Mónica Ríos García. Assisteix la Mesa el lletrat Jan Sarsanedas Coll.

Hi són presents [José Ignacio Aparicio Ciria](#), [Mario García Gómez](#), [Ivana Martínez Valverde](#) i [Guillem Mateo Sellas](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Francesc de Dalmases i Thió](#), [Anna Erra i Solà](#), [Montse Ortiz i Martí](#) i [Isaac Padrós i Suarez](#), pel G. P. de Junts; [Jordi Albert i Caballero](#), [Marta Vilalta i Torres](#) i [Jordi Viñas i Xifra](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Pau Ferran Navarro](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Alberto Tarradas Paneque](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Laura Fernández Vega](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Associació Multicapacitats davant la Comissió d'Esports perquè informi sobre la cursa d'infants i joves de Girona

(tram. 356-01223/15). Montse Ortiz i Martí, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

2. Compareixença d'una representació de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern davant la Comissió d'Esports per a informar sobre la situació dels esports d'hivern (tram. 357-00683/15).

3. Compareixença d'una representació de l'Associació Parkinson Terres de Lleida davant la Comissió d'Esports per a informar sobre la pràctica del tennis de taula per a millorar la qualitat de vida de les persones amb Parkinson (tram. 357-00679/15).

4. Compareixença d'una representació del Club Tennis Taula Les Borges Blanques davant la Comissió d'Esports per a informar sobre la pràctica del tennis de taula per a millorar la qualitat de vida de les persones amb Parkinson (tram. 357-00680/15).

5. Compareixença d'Helena Fernández Lago, doctora de la Universitat de Lleida, davant la Comissió d'Esports per a informar sobre la pràctica del tennis de taula per a millorar la qualitat de vida de les persones amb Parkinson (tram. 357-00681/15).

El president

Bon dia a tothom, bona tarda, disculpeu, heu dinat? Bona tarda a totes i a tots. Bé, comencem.

En primer lloc, hi ha alguna substitució que vulgueu anunciar per part dels grups parlamentaris? Comencem per Junts.

Mònica Sales de la Cruz

Sí, president, jo mateixa substitueixo la diputada Montse Ortiz, la diputada Ana Navarro substitueix el diputat Francesc de Dalmaes; la diputada Ariadna Urroz substitueix la diputada Anna Erra, i el diputat Jordi Fàbrega substitueix el diputat Isaac Padrós.

El president

Molt bé, moltes gràcies. Tothom té dret a venir a aquesta comissió. Sou benvinguts i benvingudes, evidentment.

Per part dels Socialistes i Units per Avançar.

Ariadna Urroz Segura

Bona tarda, president. Sí, per part nostra, en lloc d'Ivana Martínez tenim Neus Comas; per Mario García, Imma Ferret i per Mònica Ríos, Conxi Jiménez.

El president

Molt bé. Hi ha alguna substitució més a anunciar? *(Pausa.)* No.

Doncs, passem a l'ordre del dia en si mateixa.

**Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Associació
Multicapacitats perquè informi sobre la cursa d'infants i joves de
Girona**

56-01223/15

Tenim només una sol·licitud de compareixença, que és una representació de l'Associació Multicapacitats davant d'aquesta comissió perquè informi sobre la cursa d'infants i joves de Girona.

Si no hi ha cap paraula prèvia, la passàrem a votar.

Vots a favor d'aquesta compareixença?

S'aprova per unanimitat dels i les presents.

**Compareixença d'una representació de la Federació Catalana
d'Esports d'Hivern per a informar sobre la situació dels esports
d'hivern**

357-00683/15

Passem al punt segon de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern davant d'aquesta comissió per a informar sobre la situació dels esports d'hivern.

Suspenem per un minut el ple que vaig a buscar els compareixents.

Doncs, si estan aquí, ja estan dins de la sala poden passar.

(Pausa llarga.)

Molt bé, doncs, mantenim la seqüència que se us va anticipar per correu i, per tant, els compareixents tindran un temps de quinze minuts per la seva intervenció inicial. Després, tindríem cinc minuts per cadascun dels grups parlamentaris, i després tindríeu un temps de resposta de cinc minuts que, evidentment, si creieu que no és suficient, doncs, es podria ampliar una miqueta.

Per tant, teniu la paraula.

David Samper Falgàs (president de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

Ara sí. Bona tarda. Gràcies per l'oportunitat de poder compartir amb vosaltres les inquietuds dels esports d'hivern i molt orientat a la necessitat d'una pista de gel que portem molt temps lluitant i volíem compartir amb vosaltres una miqueta el que és una pista de gel, intentar compartir amb vosaltres trencar certes mites sobre el que és una pista de gel i la necessitat que tenim d'una pista de gel.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

A la Federació en aquest moment tenim disset esports dintre de les nostres disciplines. Som l'única federació que acollim totes les disciplines d'uns Jocs Olímpics. És a dir, els Jocs Olímpics d'estiu estan dividits en diferents federacions. Nosaltres estem compartits. Nou mil federats que aquest any, amb la bona arrencada de temporada, hem crescut amb més de dues mil llicències al mes de novembre, per tant estaríem a prop d'11.000 llicències. Seixanta-cinc clubs i sis clubs nous aquest any, l'últim mes de novembre també.

Tenim cinc programes d'alt rendiment català i un programa de promoció escolar que portem des de fa molts anys dos mil cinc-cents nens de les escoles aquest any del Pirineu i Prepirineu, i fins fa dos anys també portàvem d'escoles amb risc d'exclusió social de l'Ajuntament de Barcelona, que és un programa que es va cancel·lar.

Aquí veieu una mica les partides, les disciplines més importants que tenim. Amb neu, dintre dels Jocs Olímpics, aquí faltaria el *free ride*, que és una disciplina que estarà en votació si entra als Jocs de Cortina en breu. Crec que el dia 15 de desembre se sabrà.

I aquí teniu les de gel i sobretot les de gossos, que també estan fora del tema dels Jocs Olímpics.

Amb l'esport de gel, aquí veieu totes les disciplines. Són les que fins ara hem estat representant i a partir d'aquí una mica el per què volem una pista de gel. Primer de tot perquè Catalunya té una llarga tradició de patinatge. Transmissió des del hoquei herba, el patinatge en línia. A Tarragona hi ha un nucli d'esportistes boníssims que han fet transmissió cap a gel i que hem tingut subcampions del món amb U16 i U18, i esperem que ens doni molt bon resultat tot aquest equip.

Després us faré cinc cèntims una mica de la demanda i del potencial de creixement que té, però sobretot perquè són esports molt inclusius. Es poden practicar fins a set disciplines per esports dintre d'una pista de gel, perquè podem incorporar el programa Blanc escolar, és a dir portar nens a fer totes aquestes activitats en una pista de gel. Perquè en aquest moment a Barcelona, malauradament, no hi ha cap pista de gel i perquè les pistes d'avui en dia consumeixen menys que un supermercat o que una piscina, no?

En aquest moment, tenim aquí el mapa de pistes que hi ha en aquest moment al sud d'Europa, de les quals catorze estan ubicades en territori espanyol. Tenim en aquest moment funcionant a Catalunya la de Puigcerdà, que està funcionant a ple rendiment, i la de la Vall d'Aran, de Viella, que en aquest moment no té mesures olímpiques, per tant està molt limitada l'activitat que es pot fer, i és una pista que ve cedida de BCM de quan es va fer l'ISU durant dos anys seguits a Barcelona.

Només per introduir-vos una miqueta, l'ISU és com la Copa d'Europa de Patinatge que es va fer al Fòrum de Barcelona durant dos anys seguits, no s'havia repetit mai, però davant del primer any d'èxit d'organització es van fer dos anys seguits.

Només per a la vostra informació, a la primera edició es van acumular 117 milions d'audiència televisiva, 7,5 milions d'audiència televisiva només a Espanya, 25.000 espectadors físics, que era la capacitat que donava, i va donar una rendibilitat el primer any de 3,8 milions d'euros, que era de la venda del *ticketing* i tot el que era l'*offline-inline* de màrqueting.

El segon any, totes aquestes xifres van incrementar un quinze per cent, i mai l'ISU havia permès repetir les seves instal·lacions. A vegades, quan parlem de gel, ens

imaginem que és minoritari i un impacte d'uns esdeveniments que duren tres dies, quatre dies, de 117 milions de persones és molt fort, no?

Bé, en aquest moment, Barcelona té la pista del Futbol Club Barcelona temporal amb uns terrenys cedits pel Clínic que estaran a mitjans de gener, a finals de gener estarà en marxa. Teòricament té una vida de tres anys, i esperem que en aquest període el Futbol Club Barcelona tiri endavant la inversió per a una pista de gel.

I Madrid té cinc pistes de gel, quatre d'elles amb mesures olímpiques i totes elles rendibles. És a dir, la ràtio és brutal, no?

Què és una pista de gel avui en dia? I aquestes dades de què venen? Nosaltres hem estat amb tot l'equip de la federació voltant jo crec que més de dotze ajuntaments de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i no tant Àrea Metropolitana, és a dir província de Barcelona, on els oferim un sistema de compartir una instal·lació de gel. Què vol dir això? Nosaltres demanem als ajuntaments una cessió del terreny i nosaltres portem una inversió privada de quatre milions d'euros per a la construcció d'una pista de gel. És a dir, la inversió que ha de fer l'ajuntament és zero, és zero.

Hem estat a tots els ajuntaments. És veritat que alguns ajuntaments, i vull posar com a exemple l'Ajuntament de Badalona, ho va veure amb molt bons ulls, però tenien problemes d'ubicació de terrenys, i altres, permeteu-me que us digui que per covardia política: «Se'ns menjarà l'oposició quan diem que volem fer una pista de gel el 2025» ens han tancat la porta. De tots els colors, per desgràcia.

El projecte que portem nosaltres és una pista que té un consum d'entre cinc-cents i sis-cents megawatts/hora. Això vol dir que gasta aproximadament un vint per cent menys que un supermercat de 2.500 metres quadrats, per comparar les dimensions, o pràcticament un quinze per cent menys que una piscina municipal d'última generació –d'última generació–, que no n'hi ha tantes. Si comparem les piscines que hi ha actualment, us podeu imaginar que aquests consums no són amb tots ells els idíl·lics.

Per tant, estem proposant un tema que és econòmicament sostenible, perquè si no té un consum baix econòmicament la compta d'explotació de la pròpia pista de gel no seria factible. Per tant, és una sostenibilitat obligada pels temps que estem vivint

i per l'evolució de tot, però sobretot perquè és el quid de la qüestió del tema econòmic.

Aquí teniu alguns exemples del que pot ser un supermercat, on l'aire condicionat funciona, la climatització funciona pràcticament tots els dies de l'any; una piscina amb mesures també olímpiques, i podeu veure, que no us vull entretenir ara, però una mica totes les dades que hem estat extraient durant aquests anys que hem estat intentant buscar aquest projecte, no?

Òbviament, això crec que no val la pena entrar una mica en l'aigua, però sí en el detall d'això. Sí que és energia, anem a buscar energia solar, que sostindria un trenta per cent del consum. Tenim una pista al sud de França, a Anglet, tocant a Sant Sebastià, que per nosaltres és un model, perquè està al costat de la platja i té pràcticament la mateixa superfície que nosaltres voldríem posar, que és al voltant d'unes sis-centes plaques solars. Una pista rendible, una pista construïda fa molts anys, però que sí que té certa sostenibilitat.

I la part de l'aigua, òbviament, amb un sistema de reciclat d'aigua, ve a consumir el deu per cent del que consumeix una piscina municipal en un any, perquè pràcticament no hi ha consum d'aigua; és simplement el que treballa la màquina, el que neteja la màquina. Per cada disciplina hi ha un tipus de trepitjat de gel i, per tant, l'aigua estem calculant cent litres metres cúbics/any. Vull dir que és pràcticament irrisori.

Aquí teniu la comparativa amb una piscina coberta. Crec que no cal entrar més en detall, aquí ho podeu veure tot. Sí que hi ha una part molt important i és que el projecte que nosaltres portem i que esperem que sigui realitat en els propers dos o tres anys que algun ajuntament ens escolti, és que, a més de tot el tema de climatització eficient, tot el que és l'aïllament està fet amb panells amb clofolles d'arròs del delta de l'Ebre. Són unes clofolles que mantenen un aïllament tèrmic excel·lent i que està, en aquest moment, finalitzant tots els assajos d'ignifugat i de condicions climatològiques. Per tant, seria un model construït amb fusta i clofolles d'arròs i amb la gran característica que tota la part de gel està, diguem, enfonsada a la superfície del terreny, amb la qual cosa ens permet mantenir la climatització

pràcticament amb un setanta per cent de capacitat de màquines. Per tant, és una pista molt, molt, molt...

Aquesta és la pista que us deia, que per nosaltres és una mica un exemple, perquè molts dels ajuntaments o moltes de les persones que hem anat a demanar per tenir l'opció de construir una pista gel ens diuen: «Oh, és que la pista gel ha d'estar a les muntanyes, això ha d'estar al Pirineu». No, no, això no té res a veure. Ja no entro amb arguments de refugi climàtic amb temporada d'estiu, amb tot el que comporta una instal·lació així. La instal·lació que nosaltres, a més, portem porta un anell al voltant de la pista gel perquè el públic, els ciutadans de la ciutat on es faci o el poble on es faci puguin veure com entrenen i, per tant, també una mica buscar referents esportius i referents, juntament amb el programa Blau Escolar i Blanc Escolar, portar-los a les pistes de gel.

Bàsicament, aquí podeu veure una mica les davallades que hem tingut en clubs de gel per la falta d'implicació. Està tot centrat a la Cerdanya i la Vall d'Aran, que són els únics dos que tenen, i llicències, que abans del 2020-21 havíem tingut fins a dues mil llicències, estem amb tres-centes trenta-set llicències. Barcelona té al congelador la divisió de hoquei gel, que era una divisió de tota la vida.

Sembla que ara es posen en marxa i que al gener ja han recuperat entrenadors, estan treballant un director tècnic i, per tant, el Barça tornarà a la lliga. Però, en aquest moment, només ens queden els clubs esportius de Puigcerdà, que són els que tenen més vida al costat de la pista de gel.

I aquesta és una mica la nostra presentació, en la qual us volíem compartir que una pista de gel és una cosa sostenible, és una cosa ecològica, és una cosa perquè ho gaudeixin no només els esportistes, sinó com a esport base, i demanar suport compartir la nostra il·lusió per poder obtenir una pista de gel.

M'he passat?

El president

Moltes gràcies. No, no, us han sobrat gairebé tres minuts, o sigui que els podeu recuperar després, si cal, que ben segur que hi haurà preguntes interessants.

Va ser proposada aquesta compareixença pel Grup Popular. Per tant, si us sembla, teniu la paraula en primer lloc.

Pau Ferran Navarro

Sí, moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, donar la benvinguda a la cambra al senyor Sàmper, la senyora Soldevila, i agrair la seva compareixença avui al Parlament.

La veritat és que hi ha poc més a dir després de la intervenció que han fet, i crec que és molt rellevant el dèficit d'instal·lacions esportives que tenim a casa nostra, i que una federació que representa més de seixanta-cinc clubs, més de nou mil federats, i que treballa amb aquesta constància tan admirable perquè els esports d'hivern tinguin la importància que tenen a casa nostra, tant en l'àmbit formatiu com en l'àmbit de la competició, que més aporten un dinamisme social i econòmic a moltíssimes localitats, doncs, es faci valer, no?

I, com heu dit, des del nostre grup considerem que no és de rebut que a Catalunya tan sols a dia d'avui, l'any 2025, tinguem dues pistes de gel, ubicades a Puigcerdà i Viella, on costa molt que una majoria de catalans i d'esportistes hi tinguin accés. I, com deia, posa de manifest el greu dèficit d'instal·lacions esportives que patim a casa nostra i que nosaltres considerem que els successius governs de la Generalitat no han fet la feina necessària perquè hi hagi aquesta pista de gel.

Han comentat que en un futur, molt probablement, el Futbol Club Barcelona faci una pista. M'agradaria consultar si en aquesta pista vostès consideren que aquest gruix d'esportistes quedaria cobert perquè puguin dur a terme la pràctica esportiva, i la veritat és que també veiem molt interessant aquesta proposta perquè hi hagi una pista de gel compartida, on a través de la col·laboració amb els ajuntaments es pugui fer.

Han comentat vostès que, a més, són de baix consum tant a nivell energètic com de refredament i fan que siguin totalment viables econòmicament i a nivell de sostenibilitat, amb la qual cosa no hi ha arguments ni motius pels quals algun ajuntament o alguna institució es pogués fer enrere.

I, per acabar, nosaltres creiem que és el moment que la conselleria es faci valer, faci valer la seva raó de ser, que no és ni més ni menys que aquesta, i és que hi pugui haver instal·lacions esportives a casa nostra, que els esportistes puguin treballar, puguin entrenar, puguin competir, que les federacions tinguin espais en el quals puguin treballar i fer efectiva la tasca formativa que duen a terme.

I res, simplement això. Agrair la seva presència.

També des del nostre grup mostrar la disposició total a estendre la mà si podem col·laborar en qualsevol qüestió al respecte i agrair, de nou, que siguin avui aquí.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn de Junts. Endavant.

Ariadna Urroz Segura

Gràcies, president. En primer lloc, excusar el diputat Francesc de Dalmases que era ell qui havia de fer aquesta intervenció, en nom del grup de Junts per Catalunya, però, malauradament, per temes de salut no ens ha pogut acompanyar avui en aquesta comissió.

Dit això, i abans de res, donar-li les gràcies als compareixents, al senyor David Sàmper i la senyora Anna Soldevila, en representació de la Federació Catalana d'Esports Hivern per venir avui a comparèixer aquí, però per tota la feina que feu al capdavant de la federació, perquè potser per molta gent no és molt conegut, però realment és absolutament estratègic pel país i vosaltres mateixos ho comentàveu en l'exposició, amb aquestes més d'onze mil llicències federatives que teniu, per tant onze mil esportistes que practiquen esports d'hivern; gairebé setanta clubs, si no m'equivoco, però, sobretot, crec que aquí també hi hem de sumar, quan parlem d'esports d'hivern, totes les persones que, ocasionalment, ni que sigui un cop l'any, practiquen aquests esports d'hivern i, per tant, estaríem parlant, fins i tot, de milions de persones que practiquen aquest esport i, per tant, estem parlant d'un pes important.

Alguns traslladaven una realitat aquí en aquesta comissió en relació a la pista de gel, que des de Junts per Catalunya també ja coneixíem la necessitat que Catalunya,

la necessitat que Catalunya necessita aquesta nova pista de gel que, honestament, després d'escoltar-los a vostès, sembla difícil d'imaginar que només tinguem ara mateix una pista en ple rendiment, com és la de Puigcerdà, i amb les limitacions que té la de Viella, com vostès mateixos comentaven, quan contraposes això amb altres punts de l'Estat espanyol, com és en el cas de Madrid, que concentra aquestes cinc pistes de gel en contraposició a nosaltres.

I això, evidentment, el que acaba comportant per nosaltres és una marca d'infraestructures que limita el creixement esportiu i que limita també l'accés universal a la pràctica d'aquest esport.

En aquest sentit, també des del Grup de Junts per Catalunya, volíem posar en valor el model de col·laboració públic-privada que avui ens heu vingut a presentar a la comissió, treballat i rigorós, com també hem pogut veure, com plantegen aquesta aportació per part de quatre milions de privats, però també aquesta participació de l'administració que pugui facilitar la cessió de terrenys.

És una fórmula que per nosaltres denota aquesta iniciativa corresponsabilitat i compromís en un tema com aquest i aquesta solució compartida que fa possible que tinguem infraestructures que el país necessita. També una mica des de Junts per Catalunya el que avui els volíem traslladar és aquesta complexitat absoluta també en poder tirar endavant aquest projecte.

I dit així, i entrant en algunes qüestions que sí que els volíem adreçar una mica en relació al que hem comentat, però també d'altres qüestions que potser no hem abordat, una d'elles és en relació a la tecnificació, que també des de la Federació heu estat treballant, si no m'equivoco amb una davallada del trenta per cent dels imports de subvencions destinats a tecnificació en els darrers anys i com això està comportant i implicant en els esports d'hivern i en els esportistes. Si podeu explicar-nos una mica com ho esteu abordant en aquest punt.

I la segona de les preguntes que els volia adreçar és en relació també a les persones més joves i com els fem arribar a aquesta promoció i popularització dels esports d'hivern.

Vostès mateixos comentàveu, fèieu esment al programa d'Esport Blanc Escolar, que és un programa que està funcionant molt bé a les comarques del Pirineu, permetent

que nois i noies de tercer i quart de primària puguin conèixer i practicar aquest tipus d'esport, i en aquest sentit quines estratègies creieu que cal impulsar per atraure nous joves a la pràctica esportiva dels esports d'hivern, per fer créixer justament aquest esport, però també per fer créixer aquest sentiment d'estima cap a la natura i cap a la muntanya que també necessàriament implica.

I res, per part meva ho deixo aquí. Agrair-los de nou la compareixença que avui ens han fet aquí a la comissió i gràcies per tota la feina que feu al capdavant de la Federació.

Des de Junts per Catalunya trobaran la predisposició per poder seguir treballant en aquests temes.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Seguim amb el torn d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Jordi Albert i Caballero

Bé, gràcies, president. Agrair al president de la Federació, al senyor David Sàmper, i també a la senyora Anna Soldevila, la seva presència avui aquí en aquesta compareixença, sobretot per exposar-nos als diputats i les diputades de la Comissió d'Esports el seu projecte i, d'altra banda, també posar damunt de la taula aquesta necessitat.

Aquesta és la primera pregunta, i potser és una pregunta molt òbvia, però és, des d'aquest punt de vista, com els podem ajudar com a diputats i diputades del Parlament, com els podem ajudar.

Però, d'altra banda, també hi ha altres qüestions que a mi m'agradaria posar damunt de la taula. Ha fet una anàlisi del pes que té ara la Federació amb el nombre de federats, amb el nombre de clubs, també les diferents ubicacions de la Federació Catalana d'Esports Hivern, però sobretot específicament davant de la demanda que vostè ens fa avui i davant de l'exposició que ha fet, alguns dubtes que ens poden sorgir i que, per tant, també estaria bé que ho poguéssim aclarir. És a dir, tots aquests consums que vostè ha plantejat aquí són consums que poden ser variables en funció de les condicions climàtiques a l'exterior? No ho són? És a dir, li faig una

pregunta que potser des del punt de vista tècnic és de molt fàcil resolució, però, en qualsevol cas, em sembla que és rellevant que es pugui explicitar, però si aquestes condicions climàtiques tenen una afectació directa o no sobre aquests consums. Entenc que són consums de valor mitjà. En qualsevol cas, també que ens poguéssim aclarir això.

D'altra banda, respecte el finançament del projecte, és a dir vostè ha parlat que seria un cost zero pels ajuntaments, per tant una cessió de sòl, però a mi m'agradaria també establir quina arquitectura vostès tenen plantejada? És a dir, aquest model com se sustenta, perquè al final hi ha una aportació? Lògicament, els ajuntaments no poden rebre donacions sense convenis previs. Per tant, en aquests convenis quines serien els drets i els deures en ambdues parts.

En aquest sentit, si també ho podria explicitar, perquè lògicament és una inversió molt important i, per tant, entenc que també arran d'aquesta inversió s'han de tenir en compte tots els costos de manteniment, tots els costos de recursos humans que seran necessaris per poder dotar del servei en aquesta instal·lació i, per tant, des d'aquest punt de vista em sembla que és rellevant també tenir el model que proposen clar.

D'altra banda, també si hi ha unes prioritats d'ubicació. És a dir, aquí s'ha fet referència molt a Barcelona, també a l'àmbit metropolità, però, d'altra banda, hi ha també una petició de preferència d'ubicació d'aquestes pistes? És a dir, més enllà de Barcelona, que entenc que al final és un punt també de reclam, essent la capital del país, i lògicament amb el nombre d'habitants que hi ha a l'entorn metropolità, i per tant una major demanda i, per tant, això també pot ajudar a una major utilització d'aquesta instal·lació. Però, d'altra banda, si també tenen plantejats altres espais al territori català on es puguin ubicar també aquestes instal·lacions. I si aquestes instal·lacions poden anar lligades també a una formació, és a dir a formació no només en l'àmbit de la pràctica esportiva, sinó també que pugui ajudar també a un nivell de formació també des de l'àmbit professional i, per tant, també des de l'àmbit de les professions dels esports d'hivern.

I, finalment, voldria acabar amb dues reflexions. Una, precisament des d'Esquerra Republicana hem impulsat inversió respecte equipaments singulars. Nosaltres

creiem que, lògicament, aquest podria ser un d'aquests equipaments que podrien rebre aquest suport. De fet, ara em comentava la meua companya Marta Vilalta que en el passat ple, a una moció que era de Junts, vam presentar una esmena precisament reforçant l'àmbit d'equipaments singulars. Per tant, aquí hi ha una línia de suport que creiem podria ser interessant.

I, d'altra banda, també posar damunt de la taula, doncs, que al final també hi ha una demanda ciutadana, una demanda dels diferents municipis on governem tots els colors polítics i que al final aquesta demanda també ha d'estar satisfeta per part de l'administració local. I en aquest sentit, doncs, clar, això també pot generar que hi hagi un ordre de prioritats i, per tant, si tenim entitats esportives en els nostres municipis... Jo, per exemple, sóc de Sant Andreu de la Barca, si en el meu municipi que tenim un pavelló municipal i diverses entitats hi volen entrenar i no hi tenen espai, lògicament, la prioritat serà, doncs, intentar trobar que aquestes entitats ja existents puguin tenir la seva cabuda i es puguin mantenir. Ho dic perquè a vegades també sí que és veritat que hi ha una qüestió política de potser (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) la imatge que implica – ja acabo president–, de la imatge que implica una pista de gel, i està molt bé l'explicació que ens ha donat, però, d'altra banda, també hi ha unes prioritats en cada un dels municipis, atenent també el teixit d'entitats esportives que hi ha en aquest municipi. Per tant, doncs, a vegades també calen mecanismes de prioritat abans d'obrir un nou espai, doncs, que aquest espai pugui donar resposta a les entitats ja existents.

Em sembla que és una reflexió també interessant que volia posar damunt de la taula.

Moltes gràcies, president.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya.

Alberto Tarradas Paneque

Moltes gràcies, president; moltes gràcies a vostès per la seva compareixença i per tota la feina que estan fent aquí al capdavant de la Federació Catalana d'Esports

d'Hivern. Ja veiem que hi ha molts esports englobats en aquesta federació i pel que es veu estan fent molt bona feina.

No vull sonar xovinista, però crec que a Catalunya ho tenim tot. Tenim un entorn geogràfic extraordinari, unes condicions climàtiques extraordinàries i si hi ha alguna cosa que compartim molts, per no dir pràcticament tots els catalans, és la passió per l'esport i, a més, és que ho fem bé, ho fem bé amb tot allò que ens ho que ens ho proposem.

Catalunya ha tingut la capacitat d'acollir grans competicions, com ha sigut en aquest cas la Copa Amèrica de Veles, esports a mar, per una banda, però Catalunya també practica molts altres esports. I en aquest cas vostès venen a representar uns que són més minoritaris o potser més desconeguts per moltes persones, però que Catalunya també destaca en aquestes competicions esportives. És el cas, han fet molta referència la pista de gel de Puigcerdà, que tenen un equip, el Club de gel Puigcerdà, que no només ha sigut campió nacional de la lliga d'hoquei de l'any passat, sinó que aquest any també està traient grans resultats i crec que és un referent per moltes persones que els agrada els esports d'hivern, que els agrada l'hoquei, i veure que aquí a casa nostra, a Catalunya, tenim grans referents, tenim grans equips, doncs, és extraordinari.

També s'havia acollit fa més anys una competició que es deia Pirena... Ara ha caigut a l'oblit pràcticament, però sí que fa uns anys tenia molt de nom i, en fi, que demostra que hi ha un sentiment viu als esports d'hivern no només al Pirineu, sinó com explicaven també a l'entorn metropolità de Barcelona i a les altres ciutats.

Veient-ho en aquest context, jo crec que ja no calen més raons que justifiquin que Barcelona hauria de tenir una pista de gel. Em sembla que és evident i en aquest cas els estenem la mà amb tota la força que pugui tenir el nostre partit, tant a l'entorn municipal com a nivell de l'Estat, per ajudar a fer realitat aquesta possibilitat.

I veient les gràfiques que han posat, les dades que ens han aportat, veiem que Girona té pràcticament un cinquanta per cent de les llicències. Entenem que estan més concentrades a comarques, seran la Cerdanya, el Ripollès, etcètera, però quina demanda hi ha també, per exemple, a la capital, la capital de Girona, o Tarragona, Lleida... Si hi ha altres ciutats, més enllà de Barcelona, que així ho explicaven, és

lògic, no? Barcelona té pràcticament el cinquanta per cent de la població de tot Catalunya, doncs, és lògic que Barcelona n'hagi de tenir una. Però vull saber, més enllà de Barcelona, si hi ha aquesta demanda, si hi ha possibilitats de construir pistes de gel.

Parlant d'esports d'hivern, jo crec que hauríem de posar sobre la taula també una oportunitat que hem perdut, que és que Catalunya participi o que presenti la candidatura pels Jocs Olímpics d'hivern. Nosaltres, des de Vox no ho entenem. Creiem que hagués sigut una gran oportunitat. Parlaven de referents, que falten referents. Doncs, acollir a casa els Jocs Olímpics d'hivern jo crec que hauria sigut una gran oportunitat per tots aquests esports que es donessin a conèixer, que els nanos els vegin, que puguin apropar-s'hi i que vegin que hi ha més possibilitats més enllà del futbol, que sí, que ens agradarà a tots, però que hi ha altres esports... Que a més són esports molt arrelats a la natura, molt arrelats al territori, com l'esquí, etcètera.

Res més. Nosaltres molt agraïts que hagin vingut avui i estendre'ls a mà per tot el que puguem col·laborar i a veure si es pot arribar a construir aquesta pista com abans millor.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara seria el torn dels Comuns. Renuncio a la paraula perquè algunes preguntes, sobretot de medi ambient i energètica, crec que les han plantejat ja.

No havent-hi ningú preparat la CUP ni del Grup Mixt, és el torn del Grup Socialista i Units per Avançar.

José Ignacio Aparicio Ciria

Molt bé, moltes gràcies per la vostra presència, per la vostra exposició. Jo, la veritat és que vaig estar fa poc a Puigcerdà i és veritat que no només per aquests esports d'hivern o per aquests esports de gel, sinó per tot el que suposa a qualsevol municipi o qualsevol ciutat, jo penso que ens hi hauríem de posar tots per trobar un espai,

donat que sembla ser que ara explicarem les explicacions que doni sobretot a les preguntes que ha fet el grup d'Esquerra, perquè a mi m'han interessat també.

Si que m'agradaria, potser s'ha dit i no m'han quedat, els metres quadrats... 2.500 metres quadrats són els necessaris i catalogat imagino que com a equipament.

La veritat és que jo també m'he quedat sorprès com els altres grups que, ostres, només tenim una pista o una pista i mitja, perquè l'altra no es pot considerar, en contra del que sobretot el contrari, no? Madrid, que en tenen tantes. No sé si aquestes de Madrid són totes privades o pertanyen a clubs. Si això també ens ho poden explicar, doncs, estaríem encantats.

Jo sé que han parlat amb el Govern, sé que des de la conselleria estan valorant opcions, i des del nostre grup parlamentari, i penso que des de qualsevol grup parlamentari el que sí que podem, a banda que ens doneu alguna instrucció més de si podem ser útils, és que podem parlar cadascú amb el seu territori per avaluar opcions i veure possibilitats a partir dels indicadors aquests que ara ens donareu o que fins i tot ens podeu passar, els condicionants, perquè jo penso que és una cosa molt interessant allà on s'implanti. I ja no només pels clubs, sinó per la pròpia població.

Parlava allà a Puigcerdà amb l'equip de govern, clar, m'explicaven és que no només és l'equip, és que és tot el municipi i la gent que pot venir aquí a practicar aquest esport, i és un esport ben maco.

Jo sobretot això, moltíssimes gràcies, i esperem que entre tots i totes puguem donar-vos un cop de mà i aconseguim ja no només una pista, sinó que tan de bo poguéssim construir una sèrie de pistes al llarg del territori, perquè Madrid és Madrid, però Catalunya és més gran.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies diputat. Ara tindríeu un torn de cinc minuts i escaig per contestar, si podeu.

David Samper Falgàs (president de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

Doncs, intento anar per feina amb totes les coses que ens heu comentat.

Per un costat, agraït al Grup Popular que ens va convidar i escoltar-nos també des de l'inici.

Respecte la relació amb el Futbol Club Barcelona, és una entitat privada i, per tant, la federació el que fa és que paga les hores de lloguer de pista.

Més enllà de la insostenibilitat de la pista de gel del Barça d'abans del Palau, que per això es va tancar, on no es va invertir durant anys i, per tant, va ser insostenible, és a dir se'ls desfeia el gel, no estava ben aïllat. La veritat és que nosaltres teníem ocupades pràcticament set hores al dia, vuit hores al dia. Hi havia disciplines de més grans que entrenaven a les onze i a les dotze de la nit per falta d'hores de pista, i sempre ha estat *a tope, a tope*.

Vaig per parts. Si em deixo alguna cosa, m'ajudeu.

Respecte a tecnificació i federació, a veure, la Federació té una característica molt important. Nosaltres som una federació humil, humil, tot i que incloem molts esports, però no som tennis, no som futbol, no som altres federacions molt potents, però sí que tenim una característica, que és que som territori. Nosaltres som territori, és a dir nosaltres tenim 11.000 esportistes que competeixen, però l'any passat vam superar els dos milions de forfets a Catalunya –dos milions de forfets a Catalunya.

Per tant, part de la rendibilitat importantíssima a les estacions d'esquí ve dels clubs. Quan ningú va esquiar, els clubs i la família dels pares de clubs són els que omplen les estacions d'esquí, per tant som això.

I això, me'n vaig una mica també als Jocs Olímpics i a tot el que havien dit. Quin és el gran problema que tenim amb la pista de gel? Que aquestes instal·lacions sempre, sempre venen de la mà d'un esdeveniment internacional. És a dir, per què a Jaca tenen una pista de gel estratosfèrica i una autovia de Saragossa a Jaca? Perquè hem fet dues Universiades, dues Universiades, projecte que vam presentar a la Generalitat de Catalunya fa pocs mesos i que, malauradament, de la mà de la Federació Espanyola, no vam arribar a aconseguir el suport de la Generalitat de Catalunya per tirar endavant una Universiada.

És a dir, però no és en si la Universiada, és que sense un esdeveniment internacional és molt difícil que hi hagi inversions, diguem, en fred per això, no? Aleshores, les

excuses dels esdeveniments internacionals esportius són els que et permeten fer, en el nostre cas, accessos a certes àrees de muntanya, parts de trens o parts d'autopistes que s'haguessin acabat amb uns Jocs Olímpics o inclús amb una Universiada i, òbviament, si ens haguessin adjudicat uns Jocs Olímpics o una Universiada es necessitaven dues pistes de gel: una d'entrenaments i una de competició.

Respecte la sostenibilitat, la pista de gel és absolutament aïllant, és a dir aquesta és la principal base, la base de la pista de gel és aïllant. En el moment que estàs aïllat la temperatura externa no afecta en res, en res. Sí que és veritat que les màquines d'última generació... Tota aquesta informació l'hem tret perquè hi ha una part de finançament de la Federació Internacional de Gel que et permet unes línies de finançament per invertir en els equips de refrigeració. L'evolució que han fet és increïble, estem parlant de màquines que estan treballant en un noranta per cent d'eficiència. És a dir, l'eficiència és la diferència entre l'electricitat que tu agafes de la línia amb el que comparteixes amb fred, i estem treballant 90-95 per cent. Fa sis anys no arribava al seixanta per cent i fa deu, pràcticament, al 45-50 per cent. Per tant, la pista ja està basada en un terreny que és el de menys, simplement necessitem que es puguin fer uns dos metres de profunditat per sota del nivell per l'aïllament; la construcció, que en aquest cas és fusta i les clofolles que us comentàvem i el trenta per cent és, òbviament, el tema del panell solar, que això sí que ajuda molt.

Durant la jornada de més afluència tot ha de funcionar al cent per cent. Quan la gent deixa d'assistir, automàticament tu pots pràcticament treballar el setanta per cent de l'energia necessària amb els panells de sol. I en el nostre cas, amb les bateries acumuladores, ens permetria pràcticament ocupar quelcom més de quinze hores d'energia. Per tant, estem totalment exempts del que passi a fora.

Girona o Tarragona, absolutament sí, és allà on hi hagi un nucli urbà, perquè al final aquí és el practicant de patinatge. És a dir, jo perquè sóc dels més grans d'aquí la sala, però jo era una generació que em vaig criar a l'Skating, que no eren ni mesures esportives ni res, però anàvem a passar la tarda a l'Skating, i això, malauradament, s'ha perdut. El Barcelona es va continuar fins que han fet aquest canvi. Per tant, hi

ha espai per cada una de les ciutats i en el nostre cas jo crec que la ubicació de Barcelona en si no és necessària, sinó que és necessari transport públic al voltant de Barcelona perquè la gent pugui anar a entrenar a la tarda –ja acabo, eh?– com una piscina municipal, els tecnificats entrenen de sis del dematí a nou del dematí; de nou del dematí a dotze del migdia –almenys és el pla que hem fet amb el nostre projecte– és cedit a l'ajuntament i a les escoles perquè puguin practicar, i a la tarda és públic, el cap de setmana és públic, i a partir de les set de la tarda torna a ser tecnificació fins a les dotze de la nit. Curling, per exemple, és fins a les dotze de la nit, no?

Anna Soldevila San José (membre de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

Deixeu-me comentar només una cosa. Quan parlàveu del model, o sigui es tracta d'un plec de condicions on els inversors privats plantejarien el projecte. A partir d'aquí es faria un pla de viabilitat econòmic per tant, des de l'any u ja comença a ser..., s'amortitza la inversió i és a zero dèficit. Es retornaria aquesta inversió al cap dels anys a l'ajuntament. Els inversors l'únic que volen és amortitzar la inversió inicial i que hi hagi activitat al territori. Per tant, en això no hi hauria... És a dir, el que comentàvem que potser hi ha altres necessitats a Catalunya d'infraestructures, aquesta no trauria el pes de les altres que també són necessàries simplement.

I llavors el que també us voldríem comentar és que la part d'activitat que es pot fer en aquest tipus d'instal·lacions és molt familiar. Estem parlant de referents, estem parlant de crear hàbits de pràctica esportiva de lliscament, que a nivell motriu és molt complex practicar esports de lliscament que no sigui en aquest tipus d'instal·lacions. Afavorim la part d'inclusió tan important i tan necessària també per començar a parlar d'esport en majúscules sense parlar d'inclusions i, a més a més, estem amb l'oportunitat d'uns inversors que ens estan dient que hi aboquen recursos perquè Catalunya creixi en aquest nivell.

Per tant, necessitem un ajuntament que entengui aquest concepte, que no hi ha risc més enllà del lògic que quan entrem en un projecte de tots en comú.

Però el que sí que us demanaria, i des de la federació estem a la vostra disposició perquè tècnicament us podem passar totes les dades que necessiteu. Som una federació que treballem amb dades, que ens agrada molt tenir constància del que

estem fent i que ens feu confiança en el sentit de buscar un ajuntament que ens deixi allotjar aquesta pista tan desitjada. Que a nivell de sostenibilitat som els primers interessats en no donar maldecaps a ningú i que realment s'ampliï.

Portem molts esports i, com deia el president, és territori el que fem nosaltres. Per tant, és gairebé implorar-vos que ens ajudeu que una cosa que no generarà problemes el puguem incloure en el territori.

El president

No sé si ha quedat alguna qüestió, si hi ha algun diputat que no ha esgotat el temps abans i vol fer alguna puntualització.

José Ignacio Aparicio Ciria

Si ens voleu passar els condicionants, que jo ja li he preguntat a la meva alcaldessa si té 2.500 metres.

Anna Soldevila San José (membre de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

O sigui, 2.500 metres d'instal·lació, però necessitem aparcament i tal, uns 4.000 metres de terreny públic.

José Ignacio Aparicio Ciria

Per això, per això. Estaria bé que ens poguéssiu passar tots els condicionants.

Anna Soldevila San José (membre de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

Us ho passarem, us ho passarem, sí.

José Ignacio Aparicio Ciria

Gràcies.

El president

Molt bé, doncs, moltes gràcies. Gràcies per la seva assistència i, com han vist, a veure si se'n surten.

David Samper Falgàs (president de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern)

Moltes gràcies pel vostre temps.

El president

Suspenem per dos minuts.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Molt bé, doncs, bona tarda de nou.

José Ignacio Aparicio Ciria

No, era per comunicar que hem perdut a la Neus Comes, hem recuperat a la Ivana Martínez, i a la Conxita l'hem perdut momentàniament, però tornarà.

El president

D'acord, tampoc tenim ara una votació, per tant pot absentar-se.

Compareixences

357-00679/15, 357-00680/15 i 357-00681/15

Si no hi ha cap substitució més ni cap canvi més amb la composició de la comissió, seguiríem substanciant conjuntament els punts 2, 3 i 4..., ai, perdó, 3, 4 i 5 de l'ordre del dia, que són les següents compareixences: la de l'Associació Parkinson Terres de Lleida per informar sobre la pràctica del tennis de taula per millorar la qualitat de vida de les persones amb Parkinson; la del Club Tennis Taula Les Borges Blanques pel mateix concepte, i la senyora Helena Fernández Lago, doctora de la Universitat de Lleida, també per informar en el mateix sentit, sobre la pràctica del tennis de taula per millorar la qualitat de vida de les persones amb Parkinson.

Per tant, tindreu quinze minuts cadascun de vosaltres, ho fem seguit.

Enric Vall i Dalmau (president del Club Taula Borges Blanques)

Si jo no en faig quinze en podem fer més ells, no?

El president

Més o menys, repartiu.

Enric Vall i Dalmau (president del Club Taula Borges Blanques)

Perquè són els que explicaran...

El president

Repartim... Formalment dic que són tres compareixences de quinze minuts, però ho podeu repartir, no hi ha cap problema, i després els grups parlamentaris tindran un temps de cinc minuts cadascun d'ells també per fer-vos algunes preguntes, i després tindreu també un torn d'intervenció al final, si us ha quedat alguna cosa pendent o en funció també del que us preguntin.

Per tant, teniu la paraula. Comencem pel senyor Enric Vall.

Enric Vall i Dalmau (president del Club Taula Borges Blanques)

Bé, en realitat, jo com a president del club, només puc traslladar-vos la gran satisfacció i, en fi, no hi ha paraules per definir el fet que un club esportiu pugui anar més enllà, no només de la funció d'aconseguir nivell esportiu, guanyar medalles, aquestes coses és important, però nosaltres, des que jo vaig prendre posició del club el dia 10 d'octubre del 2007, vaig posar al coneixement de tots els companys de la junta que el més important de tot, el més important era fer que el nostre club fos un club estimat. Més que els resultats esportius el que ens havíem de guanyar és l'estimació de totes les persones que ens coneguessin, i des de l'any 2012 –i ara avui ho hem presentat precisament a la Diputació de Lleida– estem organitzant el Campionat de Catalunya ACELL, de persones amb discapacitat psíquica, i cada any quan acabem ens diuen: «Fins l'any que ve, volem tornar, no?» Clar, això és una meravella per l'essència del club, que nosaltres l'objectiu és ser el club més estimat del món.

I vam dir: «Com ho farem?». I jo vaig dir: «Hi ha tres condicions: humilitat, generositat i alegria». Humilitat vol dir estar amatents sempre a aprendre. No ens serveix allò de: «No m'expliquis res, que jo això...» No sempre escoltar i aprendre.

Segona, tots els membres de la junta ho han de donar tot sense demanar res a canvi, ni gràcies, perquè si demanes gràcies ja no és el cent per cent, és el 99,99 per cent. Per tant, el cent per cent vol dir donar-ho tot sense demanar res a canvi. Si ens donen les gràcies benvingudes siguin, però no fem res a canvi de què rebem.

I, tercera, fem-ho tot amb alegria, tot el que fem pel club fem-ho contents.

I a mi, la veritat, a mi i a tots els companys i companyes de la junta, com és natural, rebre la possibilitat d'experimentar amb..., ell és la primera persona que es va posar en contacte amb nosaltres, l'Artur, perquè ell ja ho explicarà, suposo que ho explicarà, però va veure que al Japó –si no estic equivocat–, va veure que la teràpia del tennis de taula per a persones amb Parkinson anava molt bé. Això no ho havia fet ningú a Espanya. Llavors, va venir al club, vam estar parlant i li vam dir: «Les portes obertíssimes, perquè faltaria més». Si podem ser útils és la màxima donació que podem fer i la que podem rebre, la satisfacció de les persones.

Total, que ell es va posar en contacte amb la Universitat de Lleida per fer el seguiment i a partir del novembre del 22 ens han copiat, ens han trucat de tot Espanya, i fins i tot ens va trucar un senyor, Nenad Bach, el trompetista de l'orquestra del Pavarotti, que viu a Nova York –és de Dubrovnik, però fa vint-i-cinc o trenta anys que viu a Nova York–, quan es va assabentar que fèiem això es va posar en contacte amb nosaltres i va dir: «He de venir el juny al Congrés Mundial de Parkinson», que es va fer aquí, i al Pavelló de la Marbella la Federació Catalana vam muntar deu taules i quan acabaven les sessions baixàvem baix i jugàvem. Quan es va acabar el Congrés, va vindre a Borges, va estar dos dies a Borges i li vam ensenyar tot i ha muntat el club a Nova York i està que no hi cap de content.

En fi, poder ser útils i realment en un cas, perquè jo el primer dia que vaig assistir, quan els vam rebre, em vaig quedar al·lucinat, perquè hi havia persones, pobres, que entraven amb les cames# i com podran jugar? Quan estaven a la taula, no es poden..., totalment irreconeixibles, són unes altres persones.

Llavors, és clar, donar a conèixer, i aquest acte que fem avui, que fem tots junts, si pot servir perquè aquesta teràpia la pugui aconseguir la màxima quantitat de persones afectades per aquesta cruel malaltia benvingut sigui, perquè realment es trobaran molt bé.

Per tant, el nostre club està obert, evidentment, a l'Associació de Malalts de Parkinson de Lleida, però en tot el que puguin necessitar, el que convingui, per donar-los referències i tot el que faci, doncs, estem a la seva disposició.

Per tant, crec que el que val la pena és ara escoltar a l'Artur i a ella, perquè pugui d'alguna manera posar sobre la taula tota la meravella que és aquesta unió del tennis taula i el Parkinson.

El president

Artur, doncs, com vulgueu. Si voleu apropar el micròfon.

Artur Sasot Mateus (vicepresident de l'Associació Parkinson Terres de Lleida)

Ara, ara bé. Tinc sempre un problema amb els micros, que és massa al començament de les sessions. Després ja m'hi acostumo i no el solto, eh?, que aquest és l'altre problema que tinc.

Bé, qui m'havia de dir a mi, l'any 22, quan em van..., em van diagnosticar l'any 18, quatre anys esperant el diagnòstic, buscant-lo, doncs, que quatre anys després, l'any 22 trobaria una sortida teòricament a aquell forat negre que se m'havia presentat a la vida.

El Parkinson dóna moltes sorpreses i una d'elles és precisament que avui estic aquí. O sigui, jo era professor d'institut i estava donant classes a l'UdL i de cop i volta em trobo en un món totalment diferent i sorpresiu, però és que sorpresiu en el dia a dia.

Llavors, jo us aniré explicant totes les sorpreses que he anat trobant i que m'han anat duent cap al tennis taula, una mica perquè vegeu...

Us volia explicar una mica el que era el Parkinson, però he pensat: «No, no t'enrotllis, perquè això no fa falta». O sigui, anem al gra. Llavors, el gra són les sorpreses que m'han dut a mi cap a aquesta pràctica del tennis taula i el que em sembla que podem fer des d'aquí entre tots plegats, que això ho farem al final de tot, si em queda temps –espero que sí. Tinc unes propostes per fer-vos, a veure què us semblen, d'acord?

La primera sorpresa que tens..., això us ho ensenyo. Sí, ha d'anar tot lligadet perquè amb el tremolor s'esbarria per tot arreu. Llavors, perquè estigui ordenat.. O sigui, no us estranyi que hi hagi cordillets per aquí. No és una monada, sinó que és una cosa pràctica.

Quan arriba el diagnòstic, osti, et quedes com al·lucinat: «Què ha passat aquí?» i, llavors, quan et donat el diagnòstic el següent: «No moriràs d'això, però viuràs molt

malament», i dius: «D'acord, gràcies». I estic aquí i ara què toca? Doncs, clar, el que fa un és anar a buscar el sistema sanitari públic a veure què li garanteix i la primera i enorme sorpresa és que no hi ha cap mena d'infraestructura sanitària que ens garanteixi el tractament integral de la malaltia de Parkinson a Catalunya i a Espanya. No hi ha res, estem sols.

Llavors, què fas? Vas a buscar les associacions, que són les encarregades, com que no hi ha altres personatges que es dediquin a això, a buscar què passa.

Segona sorpresa, el neuròleg et diu: «T'has de prendre aquestes pastilletes, t'has de prendre aquests 'parxes', t'has de prendre aquests 'polvos', però sobretot, sobretot, o sigui això no pot fallar mai a partir d'ara, prescrit 365 dies a l'any durant la resta de la teva vida, has de fer esport». I tu dius: «Ah, d'acord, oquei, ja ho accepto, val més fer esport que no prendre'm una pastilla». «No, no, la pastilla, el tractament farmacològic l'has de fer, és inevitable, però per sostenir-lo, per fer que la malaltia es reverteixi i poder portar, diguem-ne, un control sobre les teves articulacions molt millor, perquè si no es van rigiditzant i les acabaràs perdent, és fer esport cada dia». «I quin esport?» «Ah, no ho sé, fes esport». Aquesta és la segona sorpresa, que et quedes en un món en el que et diuen que has de fer un tipus de teràpia i que no existeix cap lloc per anar-la a fer.

Què faig? Busco per tot arreu del món. Tenim xarxes, tenim internet, és fàcil des de casa, i vas trobant coses, però a Austràlia, a Nova York. Clar, evidentment, m'hi puc traslladar a través de l'ordinador, però és com una mica difícil. A Austràlia, el fus horari, quan és aquí el matí allí és de nit, o sigui és impossible. Jo no puc assistir a sessions de fisioteràpia, que hi estic apuntat, hi estic apuntat, però me les envien *online* i llavors les faig unes hores després.

A Nova York, sí, a Nova York sí puc contactar en directe, perquè hi ha una companyia de dansa que es diu Mark Morris Dance Company que munta unes cosetes perquè puguem bellugar les articulacions. Però i aquí? Què hi ha? No hi ha res, no hi ha absolutament res. Llavors, clar, què passa? Que et desesperes. Llavors, en la desesperació comences a llegir coses, coses que s'han de llegir i coses que no s'han de llegir, però vaig anar a parar a uns articles que feien referència que al Japó s'havien adonat que la gent que practicava el tennis taula cinc hores diàries o

sis hores diàries, una barbaritat, això els hi proporcionava com una mena de ralentització de la malaltia, o se n'havien adonat que la gent que practicava en accés el tennis taula era una població de malalts que tenien un avançament de la malaltia molt més lleu. Bé, fins aquí es va quedar la cosa.

Llavors, una altra sorpresa: hi ha un senyor que es diu Javier Pérez Reverte... No, Javier Pérez Albéniz –Reverte, no, que ara l'estava posant en un altre...–, Javier Pérez Albéniz, que és un periodista musical que té Parkinson, que espontàniament li agradava el tennis taula i es va posar a jugar al tennis taula, es va presentar en uns mundials i va i els guanya, i va sortir per tots els diaris de la península. Va ser la casualitat de veure els articles de Japó i que a aquest senyor li passés això, que em truquessin de la Onda Zero i me'l presentessin en una entrevista *on line* i jo vaig pensar: «Ostres, si a aquest «pàjaro» li funciona potser a nosaltres també ens pot funcionar». Llavors, per tot això eren idees vagues, vagueroses.

Què vaig fer jo? Com que havíem de fer esport i estava a l'Associació de Parkinson Terres de Lleida i no hi havia res... Clar, jo trucava a l'Associació i deia: «Que hi ha algun lloc per fer esport?» «No» «Que hi ha algun tipus d'ajudes, d'entitats que es dediquin a fer esport per a nosaltres?» «No» Doncs bé, què vaig fer? Vaig agafar el mapa de Lleida i a veure què tenim a Lleida, perquè una altra de les coses que volem fer a l'Associació és descentralitzar.

O sigui, a Lleida ens queixem molt que centralitzen a Barcelona, però és que a la província de Lleida ens queixem que es centralitzen a la capital de Lleida. O sigui, el tema de descentralització és molt recurrent i més amb una malaltia com la nostra, que ens costa molt de mobilitzar-nos i de bellugar-nos amunt i avall, encara ho és més. Llavors, vaig dir, anem a veure el mapa de Lleida, a veure què passa. Vaig començar per dalt, els Pirineus i dic: «Hòstia, podem anar a esquiar?» Bé. Hi ha una escola d'esquí, la Fundació Johan Cruyff té a la Molina un espai per gent amb problema de mobilitat funcional perquè puguin esquiar. D'acord, hi és.

A Tavascan hi havia una cosa de marxa nòrdica. D'acord, però a l'hivern, és igual.

Anem baixant pel pla de Lleida –que mira que és gran el pla de Lleida–, no hi ha res. Pots anar a fer equitació, pots anar a caminar i, de cop, em miro el sud de Lleida i em trobo que al costat de casa hi ha un club de tennis taula que es diu Club de

Tennis Taula Borges. Jo sóc de les Garrigues, sóc del poble del costat, i a sobre és un referent europeu i el tinc al costat de casa! I tinc tots aquests articles del Japó i d'aquest senyor... El truco, truco, truco a veure què passa. Em vaig trobar –sorpresa!– un excompany de feina, també professor, que era el vicepresident, en Francesc Solans: «Hola, Francesc», «Hola, què tal et va la vida?», «Mira, tinc Parkinson, m'han explicat o estem intuït que el tennis taula ens pot anar bé, què et semblaria?» I la paraula, o sigui la frase va ser: «Vine quan vulguis, ho tens tot a la teva disposició». L'endemà mateix hi vaig anar, i vaig dir: «Què és el que tinc a la meva disposició?» «El club, les taules, el material...». Però si sóc jo sol! O sigui, hi ha quinze o vint taules allí posades, és un espai brutal. I diu: «No, no, és que estan sempre preparades perquè pugueu venir quan vulgueu». Llavors, sorpresa, sorpresa, vaig començar a fer tennis taula. Al cap de dos dies érem quatre persones, quatre, però, bé, ja érem quatre que ens desplaçàvem, perquè ens hem de desplaçar fins a Borges per fer el tennis taula.

Sorpresa número 6, ja. M'apunto com a voluntari al Congrés de Parkinson... O sigui, m'heu vist entrar aquí i estic molt «torpe», però després, quan estic bé estic super marxós i llavors, cal, fem molta feina al Congrés. I casualitat de les casualitats, al davant de la sala on estan els voluntaris hi havia una sala amb els de la ITTF, International Tennis Table Foundation, allí posadets, tot el dia. I jo que sentia tica-taca, tica-taca..., i jo pensava: «Aquí hi he d'anar». Total que hi vaig, em donen una paleta, em deixen entrenar cada dia amb ells, o sigui vaig començar a entrenar durant el Congrés Mundial de Parkinson amb els de la ITTF, que és una institució internacional, la Federació Internacional de Tennis Taula, que té una fundació que es dedica a promoure el tennis taula amb col·lectius desfavorits o amb dificultats, diguem-ho així, i s'ha proposat muntar mundials, i ara munta uns mundials cada any per arreu del món.

Total, que apareix el Nenad Bach també i, ostres, un altre personatge que és un referent del tennis taula també al Congrés Mundial de Parkinson. Llavors va passar que ens vam posar en contacte, es va posar en contacte amb el club, vam muntar tot aquest sidral i tant el Nenad com la International Tennis Table Foundation ens van passar les bases per començar a treballar nosaltres des del club, les bases de

treball, les bases que feien servir ells com a teràpia, com a mètode perquè la gent que tinguem Parkinson puguem viure amb una qualitat de vida una mica millor.

Sorpresa, sorpresa! Al cap d'uns mesos, no només érem nosaltres els que fèiem això, sinó que hi havia molts clubs que s'estan començant a apuntar al carro: els Ganxets de Reus, a Torelló, a Castellgalí, Hospitalet... De cop i volta, la flama es va encendre, el van sentir parlar i a Reus munten la primera trobada de tennis taula amb Parkinson. Va ser un èxit! Un èxit eren trenta persones, ara us explicaré per què, o sigui perquè veieu com està la cosa.

Problema, tothom entrena com un entrenament ordinari, la qual cosa ens és fatal, perquè nosaltres hem de fer pràctica esportiva, no hem de fer pràctica competitiva, perquè tot i que la pràctica competitiva està molt bé i ens motiva, ens crea estrès competitiu, i l'estrès és el pitjor enemic els que tenim Parkinson. Llavors, clar, és un repte trobar la manera d'entrenar-nos per poder competir, perquè això no suposi una càrrega d'estrès excessiva a la nostra malaltia. Però el que passa és que tot això que estic demanant ho ha de fer un tècnic i no hi ha tècnics. Següent sorpresa: no hi ha cap facultat de ciències de l'esport ni cap cicle formatiu que doni cap mena d'intuïció ni de preparació perquè la gent pugui ser entrenadora de malalt amb Parkinson; no n'hi ha, no hi ha ningú. Per tant, problema, quan ens agafen a nosaltres ens fan treballar malament i ens provoquen pitjors resultats que els que haurien de tenir el tennis taula de per si, perquè no hi ha la consciència. Aquest és un problema molt greu que tenim.

Llavors, nosaltres vam trobar com una mena de manera de treballar i la vam voler fer extensiva a la resta de clubs i de professionals. L'any passat vam muntar el primer simpòsium estatal de tennis taula i Parkinson, primer simpòsium estatal, que ens vam dedicar a formar entrenadors i professionals –fisioterapeutes, bàsicament– que tinguessin ganes d'entrar dins el món del tennis taula o que fossin entrenadors de gent amb Parkinson, perquè vèiem que cada vegada hi havia més clubs, cada vegada més entrenadors en contacte amb gent amb Parkinson i el desconeixement era total.

Bé, vam començar bé, vam fer una primera edició i va anar molt bé. Va anar molt bé vol dir que érem vint-i-cinc persones amb Parkinson i uns deu participants. Aquest

any hem fet..., no hem fet simpòsium, sinó que hem fet només ping-ponada, perquè en diem la ping-ponada, com una gran celebració, que no és competitiva, sinó que és lúdica, però que intentem posar en marxa diferents sistemes de competició, fer proves. És com un camp de batalla, per fer proves, la ping-ponada. Aquest any se'ns han presentat seixanta participants, seixanta persones amb Parkinson a jugar i cent quaranta persones ens han visitat durant el dia. O sigui, d'un any per l'altre hem passat de vint persones amb Parkinson a seixanta, i hem hagut de tancar llistes perquè és que no podíem acceptar més gent. Què vol dir això? Que hi ha molta gent predisposada i que s'adona dels beneficis i que està agafant una volada que si no s'hi posa d'ordre pot ser un disbarat, i és el que nosaltres..., o sigui el que jo vull reivindicar finalment, que s'ha de posar d'ordre. Hem de posar ordre, perquè sinó malament.

Sorpresa, que quasi tots els clubs de Catalunya estan posant la divisió de Parkinson, perquè els malalts estem sortint al carrer, estem demandant, estem fent una demanda d'una cosa que ens és un tractament físic, és el tractament de la malaltia. No estem demanant anar a jugar –que també–, i a passar-nos-ho bé, i a gaudir de l'esport i tots els beneficis que té l'esport a nivell social, a nivell anímic. No, això també, però és que és un problema que tenim nosaltres de salut, que ens el resol el fet de fer esport.

Llavors, la Federació Espanyola Tennis Taula munta campionats d'Espanya, la Federació Catalana munta el primer campionat de Catalunya l'any passat, a Reus, el campionat de Catalunya i el primer Open Catalunya, que vaig guanyar a l'Open, eh?, al campionat de Catalunya, no, a l'Open, que era pels que començàvem ara, i el segon classificat també va ser de Borges. Què vol dir això? Que amb la nostra dinàmica estàvem fent molt bé la feina, perquè no estàvem intentant competir, sinó que la competició venia com a resultats del treball fet pel tractament de rehabilitació. O sigui, a resultes del tractament que estem fent estem agafant nivell amb tota la tranquil·litat del món, hi anem, ens ho passem bé i a sobre guanyem. O sigui, aquest és l'objectiu: l'objectiu no és guanyar un campionat, ni ser els primers, sinó participar i millorar.

Ja acabo, eh? És que tinc moltes sorpreses. Sorpresa número 11 –me n'he saltat unes quantes. L'Helena es posa a fer els estudis, ens passa els resultats i resulta que són bons. És a dir, a Borges hem trobat –em sembla que és el primer lloc del món que el troben– una evidència científica que demostra que la pràctica del tennis taula millora alguns dels símptomes o de les nostres dificultats motores. Em sembla que fins i tot alguna de no motora –després ho explicaràs tu.

Llavors, què passa? Que hem creat un model de treball molt peculiar en el qual hi ha una associació de Parkinson, hi ha un club de tennis taula o un club esportiu, diguem-ne, general, un club general, i una universitat que es dedica a fer recerca, i som una tríada i no ens podem entendre l'un sense l'altre, de tal manera que quan muntem qualsevol esdeveniment tipus ping-ponada, tipus simpòsium, no soc jo que ho munto, no és l'Helena que ho munta, no és el club que ho munta, sinó que som els tres que ho muntem i sempre hi ha la presència de tots tres. De fet, aquest cop a la ping-ponada, que d'entrada era una trobada de gent amb Parkinson que jugava a ping-pong, vam dedicar dues sessions, dues hores... Mentre nosaltres estem jugant, els nostres acompanyants tenen un greu problema i és que estan súper angoixats i els hem de cuidar molt, doncs els preparem xerrades i dues de les xerrades que hi havien una la va fer l'Helena i l'altra la va fer un optometrista comportamental que parlava sobre la importància de la vista en el Parkinson, perquè els familiars, acompanyants i tothom que vingués també tingués el seu espai dins d'aquest món que és el tennis taula i el Parkinson. Que no només és esportiu, sinó que és molt complet, són moltes coses.

Després, res, que un any després passem de vint participants a seixanta i de quaranta visitants a cent quaranta, i és que tenim por de l'any que ve, perquè és que no tenim espai, o sigui no tenim espai ni recursos. El club em va dir: «A seixanta hem de tancar», i quan vam arribar a seixanta vam tancar, i no paràvem de rebre sol·licituds: «Volem venir, volem venir, volem venir». Va venir gent de Madrid. Clar, aquest cop ha sigut el noranta-nou per cent de Catalunya i un u per cent de la resta de l'Estat, però és que l'any que ve ja m'estan demanant gent d'Andalusia de venir. Clar, és que no sé què farem, haurem de fer una edició, no ho sé, ens haurem d'inventar alguna cosa. Ja ho veurem, o potser us demanem la vostra ajuda.

Llavors, què fem davant de tanta sorpresa –i ja acabo, eh? Posar ordre, posar ordre, perquè s'han de fer bé les coses, perquè correm el perill de voler anar tan ràpid que al final aquest benefici es converteixi en un perjudici. Llavors, l'única manera que tenim de resoldre això és formant, formant els professionals que han de treballar amb nosaltres, és l'únic remei que tenim.

Per tant, jo una de les propostes que faig és que s'inclogui o mirar d'incloure dins dels programes acadèmics de les universitats que estudien les ciències de l'educació de l'esport o els cicles formatius de grau mitjà o grau superior de l'esport que incloguin algun mòdul o alguna cosa que els aportí el coneixement, perquè és que això només ha fet que començar. Som molts els que tremolem... Bé, jo no tremolo, jo sóc rígid, però som moltíssims, i estem sortint a tota castanya i ens podem fer molt mal si no ho controlem, i ens fa falta això urgentment. Però és que és molt urgent això, eh?, és superurgent. Fa falta gent formada.

I després una altra cosa també ens fa falta. Clar, ens hem quedat aquí molt encallats en el tennis taula, que està molt bé, però *if you don't use it #* És que això és molt gràfic. Si no fem servir les articulacions amb tots els moviments amb la màxima amplitud ho anem perdent. El tennis taula proporciona un tipus d'amplitud i un tipus de moviment, però fa falta més; llavors, hem d'explorar d'altres tipologies d'esport que ens puguin anar bé, com el pickleball... És que està tot per explorar.

Llavors, nosaltres ens proposem, la tríada, ens proposem com a camp de batalla o camp d'experimentació de tot el que es pugui aportar. D'entrada, hem començat amb el tennis taula i ja veurem a veure què fem més endavant.

I, clar, ara venen les demandes. Això no és una demanda, o sigui el tema de la formació és una necessitat que cau de calaix, o sigui és lògica. Si tens persones que estan treballant amb malalts han de conèixer els malalts, han de conèixer la malaltia, perquè si no pot ser un desastre.

Però tenim altres demandes. A Lleida tenim un problema, que és el desplaçament de les persones físiques, un problema molt greu, no tenim transport públic. Per tant, tenim els equipaments per anar a fer esport, tenim els professionals per anar a fer esport, però no tenim la manera d'arribar-hi. Tenim un problema molt gruixut, però és que aquest problema es pot resoldre, perquè hi ha uns transports intracomarcals

–intracomarcals, no intercomarcals– que et desplacen per dins de la comarca, però de comarca a comarca no et desplacen, amb la qual cosa jo que vull anar, per exemple, a Borges i estic al Pla d'Urgell, si vull anar a les Garrigues no puc organitzar cap mena de transport col·lectiu, que hi és al Consell Comarcal del Pla d'Urgell i al de les Garrigues hi són, aquests transports col·lectius, per desplaçar-me d'una comarca a l'altra, perquè sóc per dins de la comarca. Si vull anar a Fondarella, sí, però si vull anar a Borges, no. Llavors, aquí hi ha un problema que és de recursos, d'utilització i optimització de recursos, i aquí jo no hi puc fer res. Jo només us ho dic perquè ho sapigueu, que estem així. Que tenim l'esport, tenim els llocs on fer l'esport, tenim els professionals, però no hi podem arribar. Llavors, de qui és la responsabilitat? Ens diuen: de Benestar Social i Família. I jo em penso que és una mica de tots, de veure com podem resoldre aquest tema perquè és absurd que tenim la gent preparada per anar-hi, la gent predisposada per anar-hi, els equipaments i tot, i que una qüestió de transport públic no es pugui resoldre és absolutament ridícul, existint com existeix el recurs, perquè aquests recursos existeixen i estan allí morts de fàstic.

Què més? Clar, per demanar faria falta com línies d'ajuts i de suports quan muntem tinglados com aquest de la ping-ponada. O sigui, ens hagués agradat molt poder posar Departament d'Esport o la Generalitat de Catalunya en el nostre munt d'espònsors, que el que fan és proporcionar-nos material, perquè diners no ens ho poden proporcionar. Llavors, ho fem tot a cost zero, o sigui el club ho posa tot a cost zero, nosaltres –l'associació– ho posa tot a cost zero, la universitat ho posa tot a cost zero, però, clar, tot té un cost. Llavors, si hem de donar samarretes, si hem de donar pomes, si hem de donar..., ho hem de pidolar, però hi ha coses que no es poden demanar. Llavors, jo penso que aquí sí que teniu alguna cosa a dir i alguna cosa a fer, quan es muntin esdeveniments d'aquests esportius formatius de l'esport, per participar-hi d'alguna manera o contribuir d'alguna manera, digues-li material, amb personal o econòmicament, amb alguna dotació. Jo trobo que és bàsic, perquè és que sinó estem morts. Perquè de moment anem aguantant, però el dia que no aguantem.

Per tant, no sé si s'hauria de crear una comissió especial sociosanitària esportiva. Clar, és que, a veure, nosaltres som capaços de treballar en conjunt i posar-nos

d'acord tres entitats molt diferents, doncs vosaltres esteu a la mateixa entitat. Sé que és molt difícil, que tots teniu moltes agendes apretades, tots teniu molts interessos creats, tots teniu els vostres fulls de ruta, però ho heu de fer, és que no teniu cap més remei; si no ho feu estem morts, perquè això s'acaba aquí, el recorregut s'acaba aquí. Quan acabem de parlar, nosaltres ens aixecarem, marxarem i això s'haurà acabat. Nosaltres no podem fer més. O sigui, a partir d'ara està a les vostres mans, és una patata calenta que us passem i sou els que us heu de dedicar a mirar de gestionar el que es pugui i donar-nos pistes a nosaltres perquè després ho puguem portar, encara que només sigui pensar, donar voltes i donar-nos pistes. Sí?

I ja per acabar, si voleu us explico com vaig arribar... Bé, de fet jo ho he explicat com vaig arribar al tennis taula Borges, que va ser a través de tot aquest recorregut rocambolesc de xarxes socials. Però sabeu què és divertit? Que des del Congrés Mundial de Parkinson no sé si en sou conscients o si en sou sabedors va haver-hi un abans i un després en el moviment de Parkinson aquí a Catalunya, perquè ens vam trobar de cop i volta gent que estàvem aïllada, ens vam trobar aquí al Congrés, i hem vist que no estem aïllats. Jo em pensava que era l'únic jove en tot Catalunya que tenia Parkinson! A mi em van diagnosticar amb quaranta-sis anys, en tinc cinquanta-quatre. Clar, et penses que estàs sol, perquè és que no hi ha ningú al teu entorn, i de cop i volta veus que no, que hi ha moltíssima gent a Tarragona, a Girona, a Terres de l'Ebre, a Madrid, a València, i estem fent una xarxa que tenim un whatsapp de «ping-poneros», només de gent que fem ping-pom, i som més de noranta, noranta «ping-poneros». Al campionat d'Espanya érem cent i escaig persones, això vol dir que cada vegada..., som cent i escaig que ens atrevim a participar, però en els clubs n'hi ha molts més, perquè, per exemple, del club nostre només hi anem dues persones als campionats, però som divuit persones practicant. Doncs, això multipliqueu per vint, trenta, quaranta, cinquanta, seixanta, setanta, vuitanta..., els clubs que hi hagi a tot Espanya, el volum de gent que hi ha.

Llavors, jo trobo que és molt interessant que ho tingueu en compte, perquè som molts, molta gent, amb moltes ganes de fer i, com veieu, amb molta energia per invertir.

Ja està. Si teniu alguna pregunta...

El president

Després donarem torn, però, doctora, teniu uns setze minuts aproximadament, una miqueta més, més o menys el que havíem comptat.

Helena Fernández Lago (professora lectora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida)

No passa res. Molt bé, doncs, jo soc Helena Fernández Lago, soc fisioterapeuta i doctora en ciències de l'esport i l'activitat física saludable i, concretament, especialitzada en Parkinson. Treballo ara mateix a la Universitat de Lleida, he coordinat en esta tríada el projecte d'investigació i m'agradaria començar per agrair profundament l'oportunitat, perquè per a qui investiga arribar als òrgans polítics és com un èxit, que també és gràcies al tennis taula i a totes les persones i entitats que estem aquí, no?

Bé, per què un estudi de tennis taula? Ja ho han dit els companys, i és una iniciativa que ha sorgit de les pròpies persones amb Parkinson, i el nostre estudi, com han dit, es remunta al 2022, però la magnitud d'aquest interès s'ha convertit en un fenomen social i ha arribat fins al punt que el 2024 es van celebrar els primers campionats nacionals i mundials de tennis taula. I també ha cridat l'atenció dels mitjans de comunicació, perquè tothom pensa: però com poden jugar si estan malalts? I les raons són estereotips, que ja us ho explicaré, però la raó d'això, que cridi tant l'atenció, és perquè no es coneix la patologia de Parkinson.

Com a investigadors, què ens ha cridat l'atenció? En primer lloc, som una comunitat que aportaré dades, som fins al trenta per cent menys actius que la població general i a tota la població ens costa fer exercici amb regularitat. Però què passa amb el tennis taula? Que enganxa, enganxa a persones amb Parkinson, que ja se sap que tenen menys activitat física en general, no? I està documentat també que experimenten aïllament social, i jo crec que l'Artur ho ha reflectit molt bé, i estigma.

Però, amb el tennis taula què passa? Que es fan visibles, surten de casa, participen activament, etcètera. Nosaltres des del grup d'investigació vam començar per una petita ajuda de l'Institut de Desenvolupament Social i Territorial de Lleida, que

precisament és una ajuda d'investigació per començar estudis per a gent jove, que era una ajuda molt petita. Per això vam arribar on hem arribat, que comentaré els resultats de l'estudi que hem fet. I a partir també del 2024 es va incorporar també l'Associació de Parkinson de a Coruña, que també han contribuït a aquest estudi.

Però abans de parlar dels resultats, que tothom vol saber científicament què passa amb el tennis taula, m'agradaria començar explicant alguns aspectes de la patologia, perquè jo crec que per la presa de decisions que us toca a vosaltres és important tenir la informació més veraç, que s'apropi a la veritat.

I el Parkinson actualment és la malaltia neurològica que més ràpidament està creixent a tot el món, la neurològica de totes, és a dir s'estima que el 2040 es duplicarà la prevalença que actualment hi ha de persones amb Parkinson. O sigui, probablement coneixereu algú al voltant que patirà la malaltia i que si no la pateix pot ser que l'amagui, però és la neurològica que més creix actualment. Però, paradoxalment en lloc d'avançar en la investigació el que passa és que des de fa vint anys ha augmentat fins a un vuitanta per cent la discapacitat a tot el món, és a dir amb dades de discapacitat. És a dir, cada vegada hi ha més càrrega de la malaltia.

Evidentment, hi ha factors genètics, hi ha factors físics, però factors modificables que fan diferències entre les regions, un dels motius, i el va comentar Artur –i nosaltres no ens hem posat d'acord amb el discurs, realment, o sigui que hem coincidit totalment–, és la manca de personal qualificat dins del personal sanitari i no sanitari. Dins del personal sanitari, a vegades, neuròlegs o fisioterapeutes no se sap de la malaltia. Això des de la universitat nosaltres també ho treballem, jo que tinc l'oportunitat de fer-ho, però no hi ha personal qualificat, i insuficients teràpies efectives.

Però què passa amb la malaltia del Parkinson? Perquè tingueu també la informació, és neurodegenerativa, i això vol dir que es perden neurones, i concretament en un lloc del cervell, on estan concentrades unes neurones que són les productores de dopamina, que és un neurotransmissor fonamental per al moviment.

Però, clar, no és només això, el moviment. És un trastorn que és multisistèmic, és complex, per això vam fer xerrades de la visió. Fins a un vuitanta per cent de les

persones amb Parkinson avançades pateixen deteriorament cognitiu o demència, és a dir que hi ha més que el tremolor.

Què més? Què fan els medicaments? És a dir, si nosaltres pensem que si hi ha algun tractament farmacològic que pugui fer que l'evolució de la malaltia sigui més lenta, i tothom volem això, perquè no té cura, la resposta és no, no hi ha cap medicament i tots els medicaments que ja arribem a la fase tres d'assaig clínic per alentir aquesta malaltia hi ha un fracàs en els assajos clínics. No n'hi ha.

El medicament que hi ha, que és fonamental, és simptomàtic. És a dir, si una persona pren la medicació, encara que se sent millor, pot arribar a una cadira de rodes, perquè no la frena, i l'únic que s'ha vist recentment que té aquesta capacitat de produir dopamina sense aportar-la, sense la medicació, és l'esport, i això va ser ara recent. Per això nosaltres, els fisios, portem temps parlant d'això, però ara, com que l'evidència és més robusta, ja els metges estan fent aquesta recomanació, però ha de ser exercici físic intens, s'ha de suar, i quan més aviat millor. I què passa? Que la gent, que això és una altra cosa, s'amaga, sobretot les persones joves que tenen la malaltia. És a dir, que està documentat també la presència d'aquest estereotip que és més enllà del tremolor, la patologia no és només el tremolor, això és una petita part, per això genera frustració, perquè no s'entén, la pròpia persona no pot entendre-ho. I després també l'altre estereotip és que és únicament de persones grans i té un impacte a la gent jove, que s'amaga, quan ha de fer exercici físic des del principi i amb el tennis taula encara no arribem encara no arribem a això, però esperem que sí.

Nosaltres des de l'estudi d'investigació què volíem comprovar? Bé, revisant la bibliografia, que és el primer pas, hem vist que pot millorar el control postural, pot millorar..., demana concentració, però això amb persones sense Parkinson, està documentat. L'evidència..., seré més purista, no sé si es diu així, però en concret l'evidència encara és limitada. És a dir, hi ha dos estudis amb vint pacients més al nostre estudi. Això no vol dir que funcioni, però encara estem amb el tennis taula en aquest punt.

I nosaltres també volíem avaluar específicament l'equilibri, perquè té menys resposta a la medicació i les tasses de caiguda són xocants amb el Parkinson, almenys fins

a un noranta per cent es cau una vegada l'any que s'hagi registrat i en persones joves diagnosticades fins a un cinquanta per cent de les persones joves cau una vegada l'any. Nosaltres el que volíem veure, els investigadors volíem investigar quines teràpies són efectives realment. Ja sabem que l'exercici físic intensiu és l'única teràpia que pot alentir la malaltia, i ara volem saber quins tipus d'esport. I, a més a més, nosaltres volíem saber els efectes motors i cognitius també, i per això, perquè els cognitius són molt prevalents també dins de la malaltia i sobretot també les percepcions dels participants respecte la seva participació, perquè no sabem què els enganxa del tennis taula concretament.

Els beneficis, evidentment, de benestar que hem trobat, la mostra ha sigut de setze persones, que és poquet, i no hi ha hagut control. És a dir, necessitem encara fer més estudis, però sí que encara amb aquesta petita mostra, després de tres mesos de pràctica del tennis taula, va millorar el control postural, va millorar la connexió global, especialment en participants de més edat. I amb les percepcions i experiències que l'evidència que hem agafat és més robusta, genera benestar emocional, els dona alegria i social, suport, evasió de la malaltia i socialització. Es trenca aquest aïllament, no?

La percepció és que s'activen i és un esport familiar, en el sentit que l'han jugat alguna vegada a la vida abans; accessible, perquè només necessites una taula i una pala, i adaptat, perquè no necessites, com al pàdel, un espai molt, molt gran; i, inclús, si hi ha persones especialitzades pot dirigir aquesta pràctica d'exercicis, si és més jove què ha de fer, si és més gran què ha de fer per millorar la malaltia, que recordo que és la de major creixement de les neurològiques de tot el món.

Què passa amb l'enganxament? La competitivitat, és a dir nosaltres volíem saber per què s'enganxen al tennis taula i una de les raons també és la competitivitat que perceben –jo sóc gallega–, que perceben les persones amb Parkinson, i, clar, això també s'ha d'anivellar una mica, perquè tenen aquestes alteracions de control d'impulsos i això fa també que causi estrès aquesta competitivitat. Per això necessitem gent experta en la malaltia.

Limitacions? Sense persones, sense grup control, però jo crec que no és una limitació, és una oportunitat, perquè primer hem de fer estudis pilot per arribar a més

finançament, i després dificultats a la participació per la necessitat de desplaçament públic –en aquest cas, ja ho ha deixat clar Artur.

En resum, implicacions? El resultat sobre efectes motors cognitius i de benestar són molt prometedors, però cal impulsar programes pilot i reforçar, evidentment, la recerca per generar evidència i que orienti les polítiques públiques.

I després, això és clar, que redueix l'aïllament social i combat l'estigma. Hem rebut als mitjans de comunicació moltes entrevistes i va ser una oportunitat per poder explicar la malaltia a tota la societat.

Després, formar professionals de l'esport i salut qualificats en Parkinson. Nosaltres ho hem fet en els simposis, perquè també porta risc de caigudes la pràctica. És a dir, es necessita formar professionals i facilitar l'accés a les instal·lacions esportives.

Jo crec que hem coincidit, perquè, és clar, és que quelcom evident.

I per la meua part..., no sé quant temps porto, però ja estaria.

Moltíssimes gràcies.

El president

No, no. Perfecte, us heu ajustat perfectament. Ho havia proposat el Grup de Junts, per tant teniu la paraula, en primer lloc. Endavant.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Gràcies, president. Bé, agrair molt la compareixença, les explicacions, òbviament, de tots tres, de l'Enric, de l'Helena i de l'Artur. Sí que em deixareu agrair molt més la lliçó de vida que ens ha donat avui aquí l'Artur, que t'agraeix molt l'esforç de venir i d'explicar-nos una mica aquesta experiència. Jo crec que és molt colpidora i molt il·lustrativa, no?

Aquí vosaltres veieu ara, si em permetes, aquesta sala és molt d'això..., una mica lletjota per parlar, però aquí veieu l'Artur que és un malalt de Parkinson, que ell ens ha dit que té cinquanta-quatre anys –si no no ho diria–, dels pocs que es diagnostiquen de manera jove, perquè és veritat que hi ha Parkinson joves però no són els més freqüents.

Que aquí, com el veieu, jo us explico que l'Artur fa vint o trenta anys era un ballarí professional que ballava per tota Europa als ballets més prestigiosos; arquitecte, i ho va deixar –no, no, Artur, les coses com siguin, que jo m'he informat per Google i he vist vídeos que estan al Youtube, fins i tot, i, doncs–, després arquitecte, professor, professor a la universitat i com el Parkinson li canvia la vida, però continua amb aquesta energia interior i amb aquesta força que avui ens has demostrat aquí.

Jo el vaig conèixer fa uns mesos arrel d'un malalt de Parkinson de la Seu i la veritat és que des de llavors, des d'aquell primer dia que ens vam conèixer, em considero un gran admirador seu, i vaig tindre el plaer d'anar a aquesta segona ping-ponada ara no fa gaire, fa un mes i escaig o fa menys d'un mes, fins i tot, fa menys d'un mes, i vaig al·lucinar per veure com tant els tremolors com la rigidesa dels seixanta participants de Parkinson que hi havia, a més tothom, perquè allò era impressionant com estava el pavelló que teniu de Borges, doncs, com desapareixien aquests tremolors i aquesta rigidesa quan agafaven una raqueta de ping-pong. Jo, la veritat és que hi anava com a professional sanitari, com a metge una mica a l'expectativa, que ho volia veure i vaig al·lucinar, i vaig al·lucinar. Els tres nivells, hi havia tres nivells de competició: els que en sabien menys i els que en sabien més, i mare meva, mare meva! Vull dir, jo volia fer unes paletades amb l'Artur i quan vaig veure el nivell no em vaig atrevir.

I crec que avui aquí el que estem veient és un és una simbiosis molt important del que és capaç la societat civil ben organitzada i amb una energia clara, del que és capaç d'aconseguir, no? Que al mateix temps és capaç d'aconseguir-ho perquè hi ha unes mancances de l'administració que no ho donen, no? I jo crec que aquesta és la gran lliçó que hem de fer, de veure com aconseguim acompanyar aquesta societat civil amb aquests... Per una part, aquí tenim les associacions de malalts que veuen unes mancances i que busquen unes solucions; un club..., jo no puc dir humil, perquè l'Enric és molt humil quan explica el seu club de Borges, no?, però és el primer club de Ponent que va guanyar una lliga a la màxima categoria i, si no vaig errat, quatre copes del rei, dues lligues i el primer club de tennis taula que ha participat a la lliga de campions espanyol. Per tant, ell aquí és molt humil i crec que és molt important quan ha posat per damunt dels resultats esportius aquesta part social tan important amb el col·lectiu de CELL# o amb el col·lectiu de Parkinson,

amb aquest pavelló que teniu i que vau obrir, de bat a bat, perquè ells poguessin practicar quan vau veure que hi havia aquesta necessitat i que això podia ser positiu. Perquè no només és oferir l'espai, oferir les taules, oferir les raquetes, és oferir els entrenadors també i oferir tot aquest voluntariat que teniu al club, que jo vaig poder veure amb els meus propis ulls i que la veritat és que aquí a vegades a Catalunya diem que hi ha un club que és més que un club; jo crec que com a mínim n'hi ha dos que és més que un club, i un és el club de tennis Borges i, òbviament, molts més, no?

Però també crec que a tot això és fonamental aplicar-hi la part de la recerca, perquè ens doni aquesta evidència científica, perquè ens digui això: "Escolteu, hi ha evidència científica, amb estudis...", és veritat, ens ho has dit, Helena, amb estudis sense cas control, amb una n encara petita, però és que això tot just comença. Jo crec que aquests estudis han d'anar incorporant-se i han d'anar fent-se cada vegada més grans i cada vegada veure més evidència científica com l'esport, aquesta pràctica esportiva probablement tingui més beneficis pels malalts de Parkinson que fins i tot les pastilles que es pugui prendre l'Artur o tots els malalts.

I, per tant, aquí això ens porta cap a l'altre vessant, que és aquesta recepta esportiva que tant es parla a Salut, però que no ho tenim ben estructurat, perquè si als malalts els dius: "Has de fer esport", però "què vol dir que has de fer esport?" Si jo escric com a metge "has de fer esport" en un paper, Artur busca't la vida? No, crec que aquí les administracions i les institucions són els que hem de donar, doncs, aquestes eines perquè ho pugueu tirar endavant. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Tu aquí ens has portat -vaig acabant, president-, ens has portat unes demandes concretes, aquesta mobilitat entre les comarques per poder-ho fer, aquestes línies d'ajuts per als esdeveniments, però jo crec que aquí hem de buscar entre tots quina és la manera de poder incloure l'esport, amb el suport de tot el teixit esportiu que tenim al país, que és immens, doncs, com a una eina terapèutica per als malalts. En aquest sentit, Junts per Catalunya vam aprovar una moció la setmana passada aquí al Parlament per fer un programa formal d'uns auxiliars esportius, justament, per formar-los, tenir-los ben formats perquè tothom, amb independència de la seva

capacitat i de la seva patologia, doncs, pugui practicar esport. Jo crec que aquest és un tema important i hem de mirar com entre tots, doncs, ho fem possible.

Ja acabo, president. De nou, moltíssimes gràcies per la lliçó de vida, Artur.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn de Esquerra Republicana de Catalunya.

Marta Vilalta i Torres

Molt bé, moltes gràcies, president, i moltes gràcies als tres compareixents d'avui, tant a l'Enric, com a l'Helena, com a l'Artur, per totes les explicacions que ens heu donat i per aquest projecte i aquesta compareixença realment tan interessant.

Mireu, moltes vegades parlem del poder transversal de l'esport, aquí en aquesta comissió és bastant recurrent. Vosaltres ens heu aportat la part d'experiència, la part vivencial que això és així, aquest poder transversal de l'esport i de l'impacte des de diverses vessants. Parlem, evidentment, de l'esport com l'activitat física, la part més competitiva, la part de moure't i de fer algun esport o altre, però sobretot l'esport també és salut, salut física, salut emocional també, o benestar també emocional, salut mental, també t'ensenyen valors, t'aprèn sobretot als infants i als més petits, i també és cohesió social.

Avui vosaltres ens heu aportat aquest exemple que justament exemplifica, doncs, això i, a més a més, amb aquesta tripleta màgica, amb aquest triangle virtuos de la col·laboració entre la universitat i, per tant, l'acadèmia, la part de recerca, investigació i coneixement, un club que és referent a les terres de Lleida. Jo soc de Torregrossa, per tant som d'allà mateix, al costat, veïns també i, per tant, els coneixem perquè som d'allà però és que són un referent a nivell català, a nivell estatal i molt més enllà.

I l'associació, en aquest cas també, de persones amb Parkinson, amb aquesta experiència que ens has explicat, Artur, que t'agraïm que ens hagi transmès també aquesta força, aquesta energia i aquests deures, i aquí també hi hem d'anar. En tot cas, el reconeixement a aquesta feina que heu fet probablement del no res, de la voluntat personal i també, no?, òbviament, de cada institució i de cadascuna de les entitats que sou aquí, però de com això pot anar avançant i de com des de poca

cosa heu aportat aquestes evidències, han començat a donar fruits, doncs, ara com podem fer que això segueixi per aquest camí i no sigui fruit només de la bona voluntat o sigui fruit només del voluntariat o de posar-hi molta alegria o molta humilitat i moltes ganes, sinó que les institucions públiques també estiguem on s'ha d'estar, que crec que per això fem la compareixença aquí al Parlament de Catalunya.

Per tant, de tot el que ens heu explicat, recollim el quant, perquè crec que és la feina que ens pertoca.

Parlàveu de qüestions clau i, a més a més, ho heu explicat els tres perfectament. Formació, ho heu demanat tots. Aquí hi ha l'Helena, que és doctora i investigadora de la UdL. A la UdL, no només a la UdL, però també a altres llocs hi tenim un centre vinculat INEF Catalunya a la seu de les Terres de Lleida, on formen els professionals de l'àmbit de l'educació física. No és l'únic centre, n'hi ha d'altres i després tots els que fan també formació professional, però segur que aquest seria un gran actor o un actor més, INEF Catalunya, per exemple, on es formen molts dels professionals; també les facultats de fisioteràpia, evidentment les facultats de medicina, doncs, que podrien ser aliats per compartir, per sumar-se a aquest projecte que ens explicàveu. Però, en tot cas, formar professionals és una de les demandes claus.

La mobilitat. Els que som d'aquelles terres sabem perfectament el que costa, que tothom necessita el vehicle privat, perquè malauradament el transport públic no arriba ni a cobrir totes les necessitats. Hi ha iniciatives com el transport a demanda, que segur que són útils o que poden ser una via per seguir treballant, però és evident que és un dels reptes principals que tenim per a les comarques on justament, evidentment, el tren no hi és i les línies d'autobusos es queden curtes amb aquesta visió també d'intercomarcal, no només dins de cada comarca, que moltes vegades ja funciona millor. Però pot ser el transport a demanda pot ser una via per explorar en aquesta casuística.

Ajudes econòmiques, parlàveu. Jo us volia fer una pregunta que és saber..., abans d'escoltar-vos, eh?, ja me l'havia com pre preparat, quin suport teníeu econòmic o d'acompanyament de les institucions? Penso en ajuntaments, consells comarcals Diputació -en aquest cas de Lleida-, però Diputacions o Generalitat de Catalunya. Pel que heu explicat, bàsicament ho feu tot vosaltres. Per tant, ara el president del

Club Tennis Taula feia un zero... Bé, doncs, aquí segur que hi ha marge que recursos públics puguin anar també a acompanyar, perquè sou l'exemple viu d'allò que diem de poder transformar la societat, ajudar les persones i ser útils, perquè vincula esport, vincula benestar, vincula coneixement i recerca. Per tant, és evident que aquí segur que hi ha..., si no hi ha línies, doncs, hi han de poder ser per acompanyar projectes com el vostre. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Però no només ajudes econòmiques -acabo, president, amb dues reflexions-, no només ajudes econòmiques per poder fer possible les activitats que heu fet, el simposi, la ping-ponada o allò que vagi sorgint de campionats, sinó també la posta en recerca i en investigació, que és aquí clau. I això també és transversal, no només del Departament d'Esport, sinó també del Departament d'Universitats i Recerca, etcètera.

Per tant, probablement, un pla pilot que aglutini -ja ho deïeu vosaltres- totes aquestes aportacions de les diferents administracions que existeixen o diferents departaments amb el vostre coneixement pot ser un vehicle útil perquè aquest projecte que ara teniu molt a les beceroles pugui créixer i pugui consolidar-se.

Hi ha altres qüestions que volia dir, però, en tot cas, com parlar de la recerca esportiva, que evidentment s'ha de coordinar amb els clubs, federacions, amb els centres de l'entorn, perquè sinó és una declaració d'intencions només.

I ja està. Si caldria algun tipus de canvi de normativa o de regulació? Crec que no estem en aquest punt amb el projecte que ens han explicat, és molt més suport d'informació en les qüestions de mobilitat i en la part d'ajuda potser econòmica per la via d'un pla pilot que no pas algun canvi de regulació, però que si mai arriba, doncs, aquí també estem a disposició per justament aquelles normatives, lleis que calgui actualitzar, doncs, poder-les canviar.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Partit Popular de Catalunya.

Pau Ferran Navarro

Sí, gràcies, president. Començar, com no podria ser d'una altra manera, agrair de la manera més energètica possible la vostra compareixença avui al Parlament. I és que crec que la vostra feina és un clar exemple de com l'esport pot transformar la vida de les persones i millorar la qualitat de vida de molts malalts, en aquest cas del Parkinson. I és que l'esport és molt important no només per la salut de les persones, sinó també per la seva vida, per les seves emocions, per la capacitat de relacionar-se.

Ho comentava el senyor Sasot, i és que un dia de cop i volta la teva vida pot canviar completament, que et detectin una malaltia com és en aquest cas el Parkinson, i trobar-se en un túnel, on ho veus tot negre, no li veus sortida, i l'esport té aquesta capacitat, la capacitat de fer-te obrir els ulls, de portar una mica de claror, de llum a la foscor i de fer canviar la teva vida, perquè tot i tenir una malaltia, com és el cas del Parkinson, doncs, pots trobar elements positius, elements d'emoció i a sobre elements que poden fer millorar la teva salut i el desenvolupament d'aquesta malaltia.

I crec que des de les administracions s'ha de fer un esforç molt més gran per donar suport i per donar cobertura a iniciatives com aquesta.

I ho heu comentat. Primer, la formació dels professionals, és vital per aquests malalts, però que alhora també són esportistes, doncs, puguin disposar del personal, dels entrenadors per poder dur a terme la pràctica de l'esport de la millor manera possible. I, en segon lloc, els recursos, recursos humans, recursos materials, recursos a nivell d'instal·lacions, perquè les competicions, per exemple, com heu comentat que s'organitzen, doncs, puguin arribar a moltíssima més gent, a moltíssimes més persones, a moltíssims més malalts i que se'ls pugui ajudar.

I, en segon lloc, transport, transport per a aquelles persones que vivim a comarques i que sabem moltes vegades la dificultat que representa fer un recorregut molt petit, encara que sigui de cinc a deu quilòmetres, però que sense transport públic és impossible de dur a terme.

A mi m'agradaria plantejar simplement algunes qüestions i és, en primer lloc, si teniu el coneixement que hi ha algun altre esport que impliqui aquesta millora tan evident de la qualitat de vida pels malalts.

En segon lloc, si creieu que, sobretot orientat això a la doctora Fernández, que la prescripció mèdica pot arribar -la prescripció mèdica de l'esport, em refereixo-, pot arribar a ser una realitat i que es pugui aplicar.

I, en tercer lloc, quins recursos econòmics creieu que poden fer falta perquè una iniciativa com aquesta, doncs, pugui ser realitat a tot Catalunya?

Simplement, això. Agrair-vos la vostra feina i recordar-nos també que l'esport és salut, evidentment, és companyia i sobretot és dignitat per a totes les persones que el practiquen.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. És el torn del Grup Parlamentari de VOX en Cataluña.

Alberto Tarradas Paneque

Moltes gràcies, president, i moltes gràcies a vostès per la seva compareixença.

Jo, per sort o per desgràcia, no coneixia massa sobre el Parkinson i crec que aquest tipus de compareixences són realment interessants perquè els que per sort o per desgràcia no l'hem tingut a prop puguem saber més sobre les dificultats amb què es troben i què es pot fer des de les institucions per poder ajudar.

A casa meva sempre han dit que l'esport és la millor medicina, i jo crec que avui amb aquesta compareixença ha quedat claríssim, no només d'una manera preventiva, evidentment, sinó també en el moment que es pateix una malaltia, a través de l'esport hi ha millores.

I com feia referència -una altra cosa que tampoc sabia- que tenia aquesta afectació en els transmissors de la dopamina, doncs, sembla evident que l'esport ha de tenir aquest benefici directe pels pacients de Parkinson.

Crec que els grans temes ja els han posat tots els grups que han parlat abans que jo sobre la taula, tot el que es pot fer, i aquí al final el més important és que tots els

grups tinguem a darrere -avui l'hem manifestat, però que hi hagi una continuïtat-, el que hem de tenir els grups és la voluntat política de tirar-ho endavant. Que si es posa un projecte, que si ens posem a treballar tots perquè pugui haver-hi aquesta millora posar les facilitats, tant en matèria de transport com d'investigació, de recerca, també econòmicament a les persones que el pateixen. Aquí el més important és que els polítics no entrem en altre tipus de discussions i ens posem a treballar perquè aquestes qüestions siguin realitat.

Jo no afegiré massa més coses, perquè, com dic, crec que l'important ja s'ha dit, i res, agrair una vegada més aquesta compareixença que m'ha semblat interessantíssima, he pres bona nota i ho compartiré amb els nostres responsables en àrees de sanitat i recerca, perquè crec que és interessant que tots treballem en aquesta línia.

Moltes gràcies i bona feina.

El president

Gràcies, diputat. Per part de Comuns renuncio al torn, més enllà de donar-vos el suport i, en tot cas, ja tindreu oportunitat ara de contestar.

Atès que no hi ha representants avui de la CUP ni del Grup Mixt, té la paraula el Grup Socialistes i Units per Avançar.

José Ignacio Aparicio Ciria

Molt bé. Moltíssimes gràcies, president, i moltíssimes gràcies a vosaltres.

Avui hem tingut l'oportunitat d'escoltar una confluència de tres compareixences en una i tenim moltes compareixences, però a mi m'ha semblat aquesta que era una compareixença de llum, d'il·luminació, d'obrir-nos moltes coses. Entre altres, i només amb les primeres paraules de l'Enric, ens ha obert el cor, perquè m'ha semblat molt bonic com has començat la teva intervenció dient paraules que sovint aquí no s'escolten com és l'alegria, l'oferiment, aquesta humilitat. A mi tot això m'ha tocat i penso que és el que s'ha de fer, perquè al final el vostre projecte es tracta d'això, de tocar fibres i de poder avançar.

El que ens heu presentat avui al final és una proposta de salut, de dignitat i també d'esperança, i és una mostra de com l'esport pot ser una eina de transformació, de

transformació social i de com una malaltia com el Parkinson, que sabem potser què és a través d'algun actor famós, però que en general no sabem, o jo almenys no ho sabia o desconeixia, que és la que més avança, per exemple. Llavors, això és interessant que això se sàpiga i com podem trobar eines per solucionar o mitigar els efectes d'aquesta malaltia. De les dues formes que heu expressat, la física, pel que suposa, però sobretot la mental.

Perquè parlant també, aprofitant aquesta conferència he parlat també amb algun amic que sí que en tenia i diu: "És que, clar, ens acabem tancant a casa, és que no volem sortir, i si trobes una activitat -en aquest cas el tennis taula-, però si trobes una activitat que t'agrada, doncs, això fa que surtis, que socialitzis i que et trobis molt millor".

Hem parlat també de la recepta esportiva. Diferents diputats han parlat de la recepta esportiva i és veritat, estem en un començament de la conselleria, tenim la sort de tenir una Conselleria d'Esports per primera vegada a la història, s'ha posat en marxa el tema de la recepta esportiva, però és veritat que acaba de començar i falten moltes coses: falta una coordinació, coneixement per part dels metges depenent de quin tipus de malaltia, quin tipus d'esport has de fer, i això és una feina que hem de fer.

Ho heu dit abans, potser una comissió multidisciplinària. Jo és que he començat a apuntar, i dius, clar, estem parlant de sanitat, estem a la Comissió d'Esports, però també Recerca i Universitat, que ho han explicat; la d'Inclusió i Territori, perquè, clar, si necessitem els desplaçaments, és que al final pràcticament ho toquem tot.

Jo només volia comentar també que llegint sobre el tema i alguns articles que he trobat, hi ha una neuròloga, Fina Martí, suposo que esteu el cas, doncs, que l'havien entrevistat en algun moment i que deia: "És que no tenim masses evidències científiques, l'oportunitat aquesta del que suposa el tennis taula, però funciona". Ella deia: "Però al final funciona", i jo suposo que aquí és on entra Recerca i Universitats i hem de donar tot el suport del món perquè es puguin fer els estudis corresponents, perquè si funciona alguna cosa hi ha. Llegia fins i tot el soroll aquest que fa la pilota, com t'activa. Més que millor, Artur, com ho has expressat: "Ostres, que esteu veient que jo no puc moure i després agafo la pala i em poso com una moto". Jo no he tingut la sort de veure't, però m'ho puc imaginar.

Bé, des de la nostra part, com a diputats i com a grup que dona suport al Govern el que farem és intentar ordenar totes les propostes que ens heu fet, sobretot això, desplaçaments intercomarcal, a veure com es pot fer; ajudes, evidentment, per a esdeveniments que siguin grans, com la ping-ponada, igual que es fan esdeveniments internacionals, perquè no podem aspirar amb un club com el vostre a muntar alguna cosa grossa? I també els estudis profunds aquests per intentar esbrinar mèdica i científicament, i per poder avançar en aquest sentit en la millora i en el tractament d'aquest sector.

I ja ho dic, moltes gràcies, perquè almenys per la meua part era un tema que desconeixia i m'ha obert una porta, penso que ens ha obert una porta i moltes finestres que hauríem de travessar tots junts.

Moltes gràcies.

(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)

El president

Gràcies, diputat -clavat.

Bé, teniu la paraula per contestar o aprofundir en alguna qüestió que considereu. Teniu un total de quinze minuts entre els tres. Comenceu com vulgueu, repartiu-vos-ho com vulgueu.

Artur Sasot Mateus (vicepresident de l'Associació Parkinson Terres de Lleida)

El tema dels esports, tots els esports que impliquen moviment articular i sobretot que tingui un component postural molt elevat, com per exemple marxa nòrdica, ens van bé. Per exemple, la marxa nòrdica és un altres dels esports que jo practico, perquè amb els pals automàticament et poses a fer pressió, has d'anar recte, la curvatura desapareix, torna el braceig, perquè una de les coses que ens passa és que perdem el braceig quan caminem, ens quedem rígids, no bracegem, i apareix de nou la coordinació. Per exemple, amb marxa nòrdica no hi ha estudis fets, tot és intuïtiu, com el tennis-taula, però és un dels esports que ens va bé.

Després el pickleball també, que és un híbrid entre tennis taula, tennis i pàdel, que es juga en uns camps. Què passa? Que és més lent i tens més capacitat de reacció i més amplitud de moviments, també ens va molt bé.

Un altre que recentment s'estan adonant que també funciona bé, perquè camines molt i fas un joc de cintura, és el golf. És més privatiu, el golf. Tot el joc de cintura, la coordinació aquesta i caminar, es veu que també activa molt i ajuda a mantenir-se molt bé.

I piragüisme, que aquesta és una cosa superdivertida.

Però, clar, si us hi fixeu tota l'estona és joc, és joc articular, joc de mobilitat de la cintura i de coordinació de braços i tronc.

I després un altre, que aquest no us l'espereu, és la boxa. La boxa, dins de les teràpies que fan servir, que vaig descobrir fa cinc anys amb els PD Warrior, que és un equip de fisioterapeutes australians, que és amb el que estic jo, uns dels exercicis bàsics que tenen són exercicis de boxa. Pujar, baixar, la nostra mobilitat, fer punys-punys, tot aquest joc de braços i de cintura el fan servir i és molt efectiu. Per què dic que és efectiu? Perquè ens vam trobar, estant jo allí, el cas d'una senyora de vuitanta anys que va deixar la cadira de rodes un bon dia practicant la boxa, es va posar uns guants i es va aixecar i tothom es va quedar com: "Ostres, què ha passat aquí? No sabem què ha passat". Però una senyora de vuitanta-dos anys, que estava amb la cadira de rodes, s'ha aixecat i s'ha posat a seguir el senyor amb els guants a donar-li cops". Per què? Com? Què ha passat? No ho sabem, no se sap.

Estem trobant empíricament un munt d'evidències que hi ha coses que ens funcionen bé, però tampoc no sabem massa ben bé per què. És tot molt empíric.

Fa com quinze dies vaig estar al Congrés de Recerca i Ciutadania que van fer a l'Hospital del Mar i parlàvem d'això, precisament, de com a nivell intuïtiu estem trobant coses que estem oferint als científics perquè ells busquin la raó per la qual es produeix allò o si és que realment és una evidència científica o és una flor d'estiu, perquè a vegades una flor no fa estiu. Llavors, estem buscant coses empíricament i els posem al servei de tots aquells que es vulguin dedicar a investigar, perquè ens diguin si realment és així o no.

Per això, quan em vaig posar amb el món del tennis taula jo la coneixia a ella perquè estava participant en un estudi sobre el tapís rodant que és una de les altres coses que ens va dir: "Caminar". Tapís rodant? Estaves fent un estudi... *(Veus de fons.)* Ja l'han acabat. Jo era participant d'aquest estudi i quan vaig dir: "Tennis taula, hem de

veure si funciona o no. Helena, posa-t'hi." Llavors, anem fent així, anem descobrint coses i ens anem retroalimentant.

I després, finançament. És que no en tenim ni idea, perquè com que tot ho fem a voluntat. O sigui, hauríem d'obrir com una mena d'estudi de què ens fa falta a nivell de finançament perquè, clar, sí que podem saber el que costa llogar una taula, que costa llogar una tanca, perquè, clar, de moment ho tinc tot gratuït, perquè ens ho dóna tot el club. O sigui, ens hauríem de seure i veure realment..., però les xifres no són bàsiques.

I respecte als esdeveniments internacionals, la nostra projecció, encara que som a les Garrigues, la comarca potser més deprimida de Catalunya, amb menys població, amb menys recursos, la nostra projecció sempre és al món. O sigui, joestic a Austràlia, de cop i volta a la nit, i el dimecres estic a Nova York. O sigui, ens projectem en el món, o sigui no ho fem per nosaltres, ho fem per tothom. Llavors, la voluntat sempre és oferir-ho al màxim de públic possible. Per això vam estar amb el Nenad Bach, que jo no us ho he dit, però en Nenad Bach ens va convidar que participéssim amb equips de recerca de Gal·les, dels Estats Units i d'Alemanya, equips de recerca que tenen ganes de fer coses amb el ping-pong. O sigui, estem encarats en el món. O sigui, no és una cosa local, petita, reduïda; no, estem superprojectats, el que passa és que aquí no tens repercussió. És com un altaveu que passa de llarg per Catalunya i surt cap a l'estranger, però aquí no té veu.

Bé, ara l'estem donant.

Helena Fernández Lago (professora lectora, Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida)

Yo, por poner orden a los tipos de ejercicio que se puede hacer y demás, a ver, como lo explico, pero lo que se ve que ralentiza la enfermedad es el ejercicio físico de alta intensidad. Es decir, eso es..., y respondiendo a algunas preguntas, y sí están empezando a indicar a los médicos, a raíz de un artículo que salió en 2024, en *Nature*, es decir hace muy poco que cogen esa conciencia. Sabíamos que generalmente, evidentemente, el ejercicio físico nos aporta beneficios, pero ha sido hace poco y tiene que ser..., la indicación sencilla para la población es que se tiene que sudar, y cuanto antes mejor.

Corrijo un poco lo de antes, que he hablado de personas con Parkinson joven, que son alrededor de un diez-catorce por ciento perfil genético, pero se diagnostica a los treinta años. Ese es el Parkinson joven.

El diagnóstico de la mayor parte del Parkinson sin que sea genético, que este tiene un componente más genético, es alrededor de los cincuenta, como el caso de Artur, cuarenta y pico. Evidentemente, cuantas más ventanas tienes de envejecimiento..., por eso se asocia a personas mayores, pero el problema es que, ante el estigma y el desconocimiento, se esconde, cuando tienes que hacer ejercicio desde un principio.

Luego, hay muchos tipos de ejercicio, que sí que han mostrado evidencia que lo respalda. Por ejemplo, marcha nórdica. ¿Por qué? Porque el Parkinson afecta a los movimientos automáticos, no a los movimientos voluntarios. Por eso, me recuerdo una vez que te llevé con los alumnos, que no era capaz de caminar, pero después hiciste un salto de bailarín, y quedaron todos como... Bueno, pues, ahora vamos a entender lo que es la teoría de lo que es el Parkinson, que afecta a movimientos automáticos. Por eso son capaces también..., también responden a estímulos externos, a un metrónomo, a un tapiz constante, a música y al tenis mesa. Por eso les activa.

Pero hay otros ejercicios que tienen que tener componente, que tengan velocidad de movimiento, amplitud de movimiento, porque la paralización es el síntoma principal, uno de los principales, además del temblor, que no todo el mundo lo tiene. Y, después, a medida que avance la enfermedad, estas señales externas que les hacen poder caminar desaparece y dependen totalmente de la parte cognitiva; es decir, tienen que prestar atención para, por ejemplo, caminar, y eso es lo que acaa siendo un *repte*... Ya mezclo un poco de todo.

Bueno, la cuestión, ¿por qué el tenis mesa? Y, repito, hay que aprovechar el fenómeno social que lo rodea, porque eso no se da, no se está dando con otros deportes, y es lo que se está haciendo que salgan de casa, que hagan comunidad, que se junten todos.

El boxeo, también. ¿Por qué? Porque trabajas equilibrio, trabajas velocidad de movimiento, trabajas, sudas, porque es intenso, pero hay que saber como dirigirlo.

Entonces, yo creo que es el momento de aprovechar, sino estas cosas después no sé si pasarán o no, eso nunca se sabe, pero lo especial es que les hace hacer comunidad, un beneficio de bienestar emocional, social, a la vez que les está reportando..., bueno, sí, tiene como esas características especiales.

Y, después, el trabajo multidisciplinar, con gente evidentemente de INEF, de Ciencias del Deporte, se necesitan también sanitarios, porque si no conoces la enfermedad en profundidad y los médicos están empezando a prescribir o a derivar, a decir que pueden hacer ejercicio, pero no saben cómo. Pero se está viendo que cada vez están cogiendo más conciencia.

Y, para terminar, la ayuda que tuvimos de investigación era de 4.000 euros, era poquito. Pudimos hacer hasta donde pudimos. Ahora nuestro esfuerzo por parte de la investigación, claro que estoy aquí -también lo dejo patente-, es buscar financiación. Pero, bueno, vamos todos en la universidad, estamos sobrepasados un poco de todo y tú tienes convocatorias, y aplicas a ellas y te la pueden dar o puede no darla. Entonces, yo creo que hay que aprovechar el momento actual.

Artur Sasot Mateus (vicepresident de l'Associació Parkinson Terres de Lleida)

Puc dir una cosa? L'Helena em venia a buscar a casa per anar a fer els estudis i em tornava a casa. O sigui, amb això us ho dic tot. Els diners, els quatre mil euros no servien de res. Són les ganes que va tenir ella de portar la investigació i fer-ho fins al fons. No tenia com transportar-me i era ella que voluntàriament agafava el cotxe i deia: «Ja vinc a buscar-te, o si no un del meu equip». Em venien a buscar, em tornaven, i així durant tres o quatre mesos, no, del tapís rodant.

Helena Fernández Lago (professora lectora, Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida)

Sí, això és un altre projecte que tenia finançament estatal, però encara així no arribava.

Bé, el finançament és com molt competitiu actualment en recerca, i més en esport i fisioteràpia, moltes vegades no és tan patent com altres, més de genètica o així. Però bé, allí estem tan bé, que tampoc és tot tan dramàtic. *(Rialles.)* Que sí, que sí, que és veritat.

Artur Sasot Mateus (vicepresident de l'Associació Parkinson Terres de Lleida)

I després una altra cosa que a mi em xoca molt, que des d'Austràlia el missatge que em donaven sempre, bé, que em donen sempre és: "Treballa un vuitanta per cent d'esforç, fent el que facis", el que diu la doctora. S'ha de suar, però tampoc t'has de passar de la ratlla, perquè si et passes de la ratlla l'efecte és contraproductiu. Llavors, com controles el vuitanta per cent del teu esforç físic des de casa? (*Rialles.*) Doncs, bé, amb els rellotges aquests, les pulsacions, les respiracions, l'oxigenació, fas el que pots, però, clar, sempre estàs davant d'un món d'un desconeixement total i sempre posant-te en risc, perquè el risc hi és.

Helena Fernández Lago (professora lectora, Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida)

El risc hi és.

El president

President...

Enric Vall i Dalmau (president del Club Tennis Taula Borges Blanques)

Bé, doncs, moltíssimes gràcies per escoltar-nos i per, d'alguna manera, si tinc l'oportunitat, jo sempre demano. Per mi, mai res, sempre ho demano pel club. Si podeu ajudar-nos més serà molt benvingut. I us ho agrairem moltíssim, perquè ho necessitem.

I bé, jo en realitat sóc el president, però sóc l'encarregat de buscar recursos. Ara marxem cap a Lleida, eh? Bé, a les Borges Blanques. No cal que vingueu al darrere i aixequem cap pedreta, per si algun cèntim, perquè ja hi he passat jo. No n'ha quedat ni un més. (*Rialles.*) Llavors, doncs, bé, és molt important poder tenir disponibilitat.

Tenim dos entrenadors que són els que fan tot el servei els dimecres i els divendres al matí i, evidentment, que si això anés en creixement, hauríem d'incorporar una altra persona, com a mínim. Per tant, doncs, bé, si podeu ajudar-nos des d'aquí, us agrairem molt, perquè tingueu l'absoluta certesa que un cèntim, tots absolutament estan molt, molt i molt ben, doncs, estan molt ben empleats i tal.

Us he de dir fins i tot que ens han trucat clubs d'Espanya, diverses vegades, i ens diuen: "Com ho justifiqueu això, això i això altre?" Els ho expliquem. No hem tingut... Nosaltres fem..., el president de la Federació Espanyola, Miguel Ángel Machado, el dia 25 de..., no, perdó, el dia 30 d'abril del 2022, com que la lliga aquell any era per play-off i vam jugar la tornada a les Borges i vam guanyar l'Arteal, ens va fer el lliurament de la copa i a l'hora de sopar diu: "Enric, quería hacerte una pregunta". "Dime, hombre". "¿Vosotros hacéis impuesto de sociedades?" Digo: "Claro. La ley dice que si recaudas tanto dinero y tal que viene por patrocinio y tal, estás obligado". I es va quedar increïblement sorprès, volent dir: "No ho fa ningú més". Bé, doncs, nosaltres us asseguro que la comptabilitat del club es immaculada.

Llavors, doncs, bé, jo porto cinquanta anys dedicat al tennis de taula, vaig fundar un club al meu poble que té dos-cents habitants, quan en tenia setze, i sempre he buscat recursos, sempre. No he recordat mai de fer una factura. ¿Que existeix això, una factura al club? Jo porto l'equip amb el cotxe a sis i set-cents quilòmetres, a jugar a la superdivisió o al que convingui, i no he fet mai cap factura. Abans de fer una factura, plego. Però això no, és impossible. Per tant, els diners que envieu al món de l'esport estic completament segur que estan molt ben empleats.

I nosaltres, doncs, bé, ara tenim aquesta gran oportunitat d'ajudar, doncs, l'aprofitem. I quan en sorgeixi un altre ho deixarem tot per poder contribuir a la...

Jo els ho vaig dir, l'objectiu del club és ser el club més estimat del món. Per què? Perquè en Gandhi va dir: "L'amor és l'energia més humil, però la més poderosa de la qual disposa el món." Per tant, és aquesta l'energia que hem de fer anar sempre i des de la nostra petita... Nosaltres som un ser entre mils de milions, però la nostra aportació a la societat ha de ser aquesta, donar tot l'amor que puguem. I des del club crec que tothom ho veu i tothom ho fa.

Per tant, moltíssimes gràcies per la vostra atenció, dedicació i estic segur que ens ajudareu. N'estic segur.

Moltíssimes gràcies.

El president

Doncs, molts gràcies, i amb les paraules de Gandhi, jo crec que podem fer l'excepció i fer un aplaudiment.

(Aplaudiments.)

Aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a les...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT